

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemam:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan zvečer izvenredno in praznično.

Inserati veljajo: peterostopna petletna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	pol leta 12—
četrt leta 6:50	četrt leta 6—
na mesec 2:30	na mesec 2—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Mir na Balkanu.

Dunaj, 24. junija.

Vesti iz Beograda, Sofije in Petrograda soglašajo v tem, da je pričakovati mirne rešitve srbsko-bolgarskega spora. V odločilnem trenutku, ko se je zdelo, da se neizogibna, se je ministrski predsednik Pašić v popolnem soglasju z intencijami kralja Petra odločil storiti vse, da prepreči bratovrni boj.

Srbija in Bolgarija sta se bili v svoji diplomatski taktiki zagnali v slepo ulico, srbski in bolgarski kabineti sta zavzela tako intrinzično stališče, da se je zdelo vsako popuščanje, vsaka koncilijantnost enega napram drugemu izključeno, ker bi se bil eden kot drugi izpostavil očitanju diplomatskega neuspeha, z vsemi za državni prestiž in politični ugled vlade neprijetnimi, da nevarnimi posledicami. Zaman so iskali diplomati izhoda iz težavne situacije, ki se je bila z redko enostavnostjo reducirala na vprašanje: **revizija pogodbe ali ne.** Srbija da, Bolgarija ne. Preko te težke diplomati niso mogli in tudi carjeva oseba na intervencija je grozila ostati brezuspešna. Meč naj odloči — tako se je začelo že tudi v najmirojubnejših krogih govoriti; armade so bile pripravljene in vsaka ura je večala nevarnost krvavega konflikta.

Nikdo ne more izmeriti posledice take vojne, ki bi bila zanesena na Balkanu huji in bolj uničujoč požar, kakor je bila turška vojna, ki bi pa bila znova izvala in tokrat še ostrejša možnost evropske konflagracije. Balkanske države bi bile morda izgubile svoje pridobitve, bile bi se morda politično, gotovo pa gospodarsko popolnoma upropastile ter se za nedolgi čas podale v suženstvo Evrope, oziroma njene diplomacije.

Državnik širokega obzora je moral videti prepad, kateri so se odpirali pred balkanskimi državami, in v interesu svoje domovine, v interesu celega Balkana pa tudi v prid vsemu Jugoslovanstvu in Slovenstvu se je moral v najusodnejšem trenutku odločiti za težko pot: **nazaj k temeljem razpora, nazaj k koreninam vsega zla, k srbsko-bolgarski pogodbi.**

Rusija je ponudila svoje razsodišče. Temu se je trebalo brez pritožbe podvreči, da se vojna prepreči.

Popolnoma objektivno in brez vsake animozitnosti napram Bolgariji, lahko konstatiramo, da so bili vzroki, ki so silili Srbijo, da je zahtevala revizijo pogodbe stvarno, formalno in moralno tehtni. Pridodati moramo tudi, da je pogrešalo postopanje bolgarskih diplomatov tekom spora najprimitivnejših oziroma na zavezništva in brata in da so bolgarski listi ne izjemni oficijozne organe vodili proti Srbiji kampa-njo najnižje in nad vse obžalovanja vredne vrste.

Tem bolj je treba poudariti zaslugi srbskega ministrskega predsednika, ki se je v odločilni seji ministrskega sveta, kjer je padla kocka, vojna ali mir, postavil proti svojim tovarišem, proti strankam, da proti razburjenemu narodu, ter se izjavil za politiko miru, tudi če jo je treba plačati s ceno stvarnega in diplomatskega neuspeha.

Srbija se bo carjevemu razsodišču brezpogojno podvrgla. Pravno podlago tega diplomatskega in političnega procesa bo tvorila prvotna srbsko-bolgarska pogodba in car bo izrekel sodbo, ki bo gotovo našla kompromis med obema nasprotujočima si stališčema dosedaj še zvezanih držav. Mir na Balkanu bo ohranjen, toda srbsko - bolgarska pravda bo zapustila svoje sledove tu in onkraj Rodope. Balkanska zveza je v nevarnosti in krona osvobodilnega dela naših bratov na Balkanu je otmeljena. Bojimo se, da pade v prah.

Dogodki na Balkanu.

Posredovanje Rusije.

Petrogradska »Rječ« poroča iz avtoriziranega vira: Če ne bodo nastale nepričakovane težkoče, se lahko smatra kot gotovo, da pridejo ministrski predsedniki držav balkanske zveze v Petrograd. Prav lahko je mogoče, da od prave konference sploh ne bo prišlo, temveč da bodo ministrski predsedniki le obrazložili

svoje stališče ter izjavili, da sprejmejo razsodišče Rusije. Vsekakor pa ni prevelik optimizem na mestu.

Ruska zahteva je vzbudila v Beogradu precejšnje razburjenje. Zdaj pa politični krogi že mirnejše presojajo položaj. Merodajni krogi pravijo, da je srbska javnost brezdomno napačno razlagala rusko zahtevo, k čemur so vsekakor pripomogle vznemirjajoče vesti o ultimatu, ki ga je baje Rusija podala. Faktično pa gre za zahtevo, ki se mora izpolniti, da se omogoči razsodišče. Vsako sodišče, torej tudi razsodišče, more le tedaj nepristransko soditi, če je sodnik popolnoma neodvisen od strank, ki iščejo pravice. Ruska zahteva noče nič drugega, nego da se prizna to pravno razmerje. V opozicijskih srbskih krogih nasprotujejo tej razlagi, češ da rusko razsodišče izključuje vsako apelacijo, da pomenja torej izpolnitev ruske zahteve ravnotoliko, kakor da se Srbija popolnoma podvrže razsodbi, kar bi bilo spriču ruskih simpatij za Bolgarsko zelo riskantno za Srbijo. Vendar pa se splošno priznava, da ni nobene drugega izhoda, ker bi bilo nepremišljeno, v tem trenutku popolnoma se ločiti od Rusije.

Srbsko - bolgarski konflikt.

»Tribuna« priobčuje pogovor s srbskim notranjim ministrom Proticem, ki izjavlja, da srbska vlada ni odgovarjala srbsko-bolgarske pogodbe, temveč da le zahteva, naj se pogodba revidira. Da se omogoči mirna razrešitev srbsko-bolgarskega konflikta, je ruska vlada pozvala Srbijo in Bolgarsko, naj brez vsake rezerve pritrdijo eventualno potrebnim razsodbi Rusije. Vsi člani srbske vlade razen dveh ministrov so se izrekli, da sprejmejo rusko zahtevo pod pogojem, če temu pritrdi tudi Bolgarska.

Ministrski predsednik Pašić je provizorično preklical svojo demisijsko izjavo v par dneh nastopil v skupščini, da se izjavi za brezpogojno sprejem ruskega razsodišča in da predlaga tozadevni sklep skupščine.

Bolgarska smatra dejstvo, da ostane Pašić na čelu vlade, kot jasn dokaz, da je Srbija začela mirovno

politiko. Vsekakor pa je treba počakati, je-li ne bo skupščina onemogočila mirno razrešitev. V Sofiji še vedno zahtevajo, da je treba brezpogojno imeti od Rusije in Srbije garancije za to, da se bo tudi na petrogradski konferenci obravnavalo le v okviru pogodbe. Prej danes ne bo šel v Petrograd.

Kakor poroča »Berliner Tageblatt« iz Pariza, je Bolgarska podvzela nov korak, ki ga smatrajo v merodajnih pariških krogih za mirovno znamenje. Bolgarsko ministrstvo je prosilo bolgarsko vlado, naj kmalu razsodi, ter izrazilo upanje, da se bo ta razsodba držala pogojev pogodbe iz l. 1912.

Srbske note.

Srbski tiskovni urad zunanjega ministrstva priobčuje resume treh not, ki jih je poslala srbska vlada na bolgarsko vlado.

Prva nota izraža nujno potrebo revizije pogodbe in sicer zaradi tega, ker je bila prvotna pogodba med Bolgarsko in Srbijo vsled načina njene izvršitve in vsled zunanjih nepričakovanih razmer, ki so odločilno vplivale na končni izid vojne, omajana, in da je treba ustanoviti novo podlago za umestno razdelitev obojestranskega kondominija. Srbija je primorana to zahtevati iz sledečih razlogov: 1. Opravičena je zahteva teritorialno odškodnino od Bolgarije zaradi neizpolnitve nekaterih pogodbeno določenih bolgarskih obveznosti. 2. Zahtevati sme teritorialno odškodnino od Bolgarije kot odškodnino za ono pomoč Bolgarski, ki jo je dala Srbija Bolgarski izven zavezniške pogodbe. 3. En del ozemlja za odškodnino Srbiji za njeno pomoč na zapadu, kjer je dobila Bolgarska s srbsko pomočjo več nego je bilo predvideno v pogodbi in 4. en del za odškodnino za nesporno ozemlje na vzhodu in na Jadranski obali, katero je Srbija kljub svojim ogromnim žrtvam izgubila. V utemeljevanju te note navaja Srbija, da je upravičena zahteva kompenzacije ne samo zaradi izven pogodbene pomoči na vardarskem bojišču, marveč tudi zaradi žrtve Jadranskega pristanišča, ki je življenskega pomena za razvoj Srbije in ki je bil v po-

godbi določen, s čemer je rešila Srbija s svojimi žrtvami Evropo pred splošno vojno in s tem zavarovala obnem Bolgariji ne samo nesporno ozemlje, marveč tudi Tracijo. Že ta facta opravičujejo Srbijo, da sme in mora zahtevati kompenzacije.

V drugi noti poudarja Srbija, da Bolgarija ne vpoštevava več v tisti meri solidaritete, kot jo je vpoštevvala prej, kar se razvidi iz koncentracije bolgarskih čet na srbskih mejah, iz napadov bolgarskih čet na srbske postojanke in v odklonitvi udeležbe sestanka vseh balkanskih ministrskih predsednikov. Zato zahteva Srbija popolnoma umestno, da se zniža efektivno stanje obeh armad na 1 četrtino. — V tretji noti pa je zahtevala Srbija, odločna na svojem pravičnem stališču, enočasno in brezpogojno »obojestransko demobilizacijo na 1 četrt stanja, sestanek vseh balkanskih ministrskih predsednikov v Petrogradu in v slučaju neuspeha tega sestanka razsodišče, ki naj bi odločalo o vseh vprašanih, ki se nanašajo na kondominij in ki ne tangirajo vitalnih interesov Srbije.

Boji med Srbi in Bolgari.

»Agence telegraphique bulgare« poroča: 18. t. m. je šlo več bolgarskih vojakov posadke Zletovo med Kočanom in Kratovom k reki Zlatovski po vodo. Ko so jih srbski vojaki hoteli obkoliti ter začeli na nje streljati, jim je prišel na pomoč mal bolgarski oddelek. Začel se je boj. Srbske čete so prišle z mitraljezi ter začele obstreljevati Bolgare. Bolgari, katerim je prišla na pomoč ena stotinja, so z bajoneti napadli Srbe ter jih razpršili. Devetnajst Srbov je padlo. Na bolgarski strani je bil ranjen samo en vojak.

Slike iz vojne.

Napisal Mile Pavlović.

XIII.

Vest.

Dvajseti polk se je na potu skozi Ljmo ustavil v neki večji vasi. Desetnik iz prvega bataljona se je s svojim tovarišem dogovoril, da

LISTEK.

Dolga roka.

M. Gardenhire.

(Dalje.)

Vanotti je bil v resnici za vsakega moža vpoštevani vredni tekmelec, velik, črn in popolnoma varen v nastopanju, kateremu se je mogel privarovati le Connors. Z ostrimi pogledi je ogledoval zbrane, in prežeči izraz v njegovih očeh je pričal, da je bil oprezen. Najina in poslanikova prisotnost ga je skoraj gotovo podučila, zakaj gre, kajti očitajoče je pogledal miss Olmer.

Molče smo odzdravili na njegov formalen poklon, dočim je šel Connors brez vseh ovinkov proti svojem cilju.

»Vi ste miss Olmer povedali neko čudno zgodbo, ki se nanaša na poslanika in njegovo rodbino,« je rekel. »Miss Olmer vas sicer ni izdala, temveč je izvedela vso stvar in zvezo ravno kar od svojega očeta, ki smo mu jo jaz in moj tovariš pojasnila. Kot poverjenik poslanikov vas vprašam v interesu vseh navzočih: Ali nimate tej zgodbi pristavit še kakšno pojasnilo?«

S hladnimi, bodečimi pogledi je meril Vanotti svojega nasprotnika;

niti najmanjše vznemirjenosti ali zadrege ni bilo na njem opaziti.

»Nimam sicer časti vas poznati,« je odgovoril, »vendar vam pa hočem v navzočnosti svojih prijateljev, na katere se sklicujete, rad odgovorjati. Seveda ne vem prav, kaj bi mogel še pristaviti svojim prejšnjim besedam. Svoje obžalovanje o žalostnem dogodku sem izrekel že pri prvem pogovoru z miss Olmer in morem to napram poslaniku le ponoviti.«

»Kar po zasluženju tudi cenimo, kakor vas smem v imenu vseh navzočih zagotoviti,« je odgovoril Connors hvaležno. »Morda boste pa prej stopili iz svoje rezerve, če vam povem, da je poslanikov sin že priznal...«

Ves osupnjen je Vanotti obstal. »Priznal?« je sopihal — »da je pred kratkim velike vsote od mene priigral?«

»O ne,« je zaklical Connors s presunljivim glasom, »to je le postranska okolščina, ki se mi je pa že dalj časa zdelo sumljiva. Pač pa je priznal, da je izvršil zločin.«

Učinek teh besed je bil nepopisen. Kakor okamnili so vsi gledali Connorsa, in poslanik se je smrtno bled zgrudil na svoj stol.

Najbolj čudno pa se je obnašal Vanotti. Zdaj rdeč — zdaj bled, se je zastoj trdil izgovoriti besedo; v njegovih potezah na obrazu se je vse gibalo in premikalo: da, enkrat

se je celo tako stegnil, kakor da bi se hotel vreči na Connorsa.

Ta se je smejal.

»Kaj vas pa tako razburja, polkovnik Vanotti?« je vprašal zasmehljivo. »Tako priznanje mora prej vzbuditi vaše sočutstvo nego vašo jezo. S čim pa sem vas vendar razžalil?«

Vanotti ni odgovoril, zastoj se je krčevito trudil, da bi zopet postal miren.

Znova se je Connors glasno zasmel.

»Hočem vam nekoliko pomagati,« je potem nadaljeval. »Zdi se mi, da čutite v mojih besedah nekako obtožbo, na katero hočete odgovoriti s priznanjem, ki ga pa sicer zdaj več ne potrebujemo. Kajti vaše obnašanje je že priznanje, ker bi se že jutri sklenil krog dokazov proti vam. Toda mi nočemo o tej kočljivo zadevi vpričo dam dalje razpravljati, ki bi se pač rade umaknile. Tudi za vas bo dobro, če sedete, sir.«

Vanotti je še enkrat pogledal okoli sebe, kakor bi iskal pomoči, nato pa se je molče spustil na stol. Dame so takoj vstale ter odšle iz sobe, spremljane od poslanika in mr. Olmerja do vrat.

Se na pragu je mlado dekle pogledalo Connorsa z dolgim poslovnim pogledom, na katerega je odgovoril z globokim poklonom, na kar so se zaprla vrata za obema damama.

Ko sta odšli, je tudi poslanik sedel ter skušal premagati svoje razburjenje. Prepustil je bojno polje zdaj popolnoma Connorsu, ki je postal s svojimi spretnimi potezami gospodar situacije.

»Polkovnik Vanotti,« je začel svoj prijatelj s premišljenim glasom, »podvreči se hočem težki nalogi, to celo kočljivo zadevo tudi za vas kolikor mogoče zadovoljivo končati, če sprejmete moje pogoje. Ni mi treba možu z vašo inteligenco razlagati, da vam sicer preostaja le revolver ali pa ječa. Ne verjamem, da bi imeli vi — kolikor se da soditi po vaših sedanjih nagnjenih in navadah — posebno veselje do kaznilniške obleke, sirovih kaznilniških paznikov in dolgočasnem kaznilniškem delu, kaznilniške hrane niti ne omenjam. Obljubim vam, da ostanete svobodni in nezakaznovani; pod kateremkoli imenom in naslovom se lahko naselite v inozemstvu in lahko odnesete s seboj tudi vse prislepargene dolarje — če mi izročite obširno pismeno priznanje. Ali sprejmete moj predlog?«

Vanotti je premišljeval trenotek. »Kakšno jamstvo mi dajete?« je nato vprašal.

»Častno besedo poslanikovo,« je odgovoril Connors.

Poslanik je prikimal.

»Dam jo.«

»Potem privolim,« je rekel Vanotti.

»Dobro,« je odgovoril Connors.

»Ali ste imeli sokrivce?«

»Ne.«

»Vi sami ste torej predstavljali poslanikovega sina, si naslikali na roko marogo, pačili svoj pogled — kar možu vaših zmožnosti pač ne more delati prevelikih težkoč — ter si poiskali iste naočnike, kakor jih nosi vaša žrtev — ali ni res?«

»Da, in jez-z-zikovno napako s-s-em tudi lahko pos-s-snehal,« se je norčeval Vanotti ter impertinentno pogledal poslanika.

»Take neslane šale v tem trenutku pač niso na mestu,« ga je zavrnil Connors. »O posameznostih vašega priznanja se bomo jutri zjutraj še pomenili. Za danes samo še eno: Vi ste pred kratkim v igri s poslanikovim sinom izgubili večje vsote. Zdi se mi torej popolnoma verjetno, da ste ga nameravali še bolj v to zadevo zaplesti. Ali mu niste danes plačali neko vsoto?«

»Da.«

»S posebno pripravnimi novimi guilošniniranimi petdolarskimi bankovci, ali ne?«

»Zdaj me zasmehujete,« je mrmljal Vanotti.

»Prosim, oprostite mi. Zdaj se menda moremo poslovi.«

Vanotti je vstal ter se poklonil.

»Lahko noč, gospodje.«

(Dalje prihodnje.)

bosta tudi plenila, ako jima ukažejo, da naj med Arnavti pobereta orožje. Razume se samo ob sebi, da je bilo to najstrožje prepovedano. Računala sta, da se jima stvar ne bo štela v greh, čeprav zagrešita zločin, in da se bosta lahko izmotala iz zagate. Najvažnejši posel je bil pri vaščanih pobrati orožje, zlasti pri Arnavti. In desetnik je bil v tem poslu med prvimi, ker je to delo že preje opravljal.

Njih dvojica sta se napotila skozi vas in gledajoč na levo in desno jima je oko običalo na največji hiši, podobni mali trdnjavi. In umevala sta tako-le: trinadstropna hiša, največje poslopje, tu mora nekaj biti tudi za nju. Če kje, tu bo plen. In nista se prevarila. Toda nista računala na to, na kar sta našetela.

S puško v roki se je desetnik napotil v hišo. Toda čim je stopil na prag, je preenečen obstal: zagledal je pred sabo deset moških in žensk, vsi oboroženi z brzostrelnimi puškami. Kaj storiti? Ako se umakne, je izgubljen. Brzo je spregledal položaj, stopil na odprta vrata in glasno zaklical:

»Ne hodite notri! Ostanite vsi zunaj!»

Na to se je obrnil k Arnavtom:

»Ali se udaste?»

Gospodar se je priklonil in rekel:

»Teslim (predajemo se)!«

Nato je izročil desetniku svojo puško.

Ta izid stvari je desetnika ohrabil. Obrnil se je na ostale:

»Vsi odložite orožje, prav vsi!»

Arnavti so razumeli povelje ter izročili puške in revolverje.

Treba je bilo hitro posloovati. Poklical je tovariša, ki je zunaj čakal, in mu naročil, naj pobera orožje.

Ta je izvedel naročilo: pobral je puške in nože ter jih odnesel ven ...

»Ali imate kaj denarja?»

Gospodar je nagubančil čelo, zategnil usta v znak nezadovoljstva, vendar pa je, ne da bi spregovoril besede, pokazal skrinjo. Zavedal se je, da je to nasilstvo, saj je bilo razglašeno, da se bo pobiralo samo orožje, ne pa tudi denar. Toda molčal je, kakor so molčali tudi vsi drugi.

Desetnik je odprl skrinjo in vzel iz nje, kar je bilo v njej. Na to se je poslovil od gospodarja in odšel ves, da ni izgubil glave. Toda stvar s tem ni bila končana.

Oplenjeni Arnavti so drugi dan dogodek ovadili poveljniku.

Izsledili so desetnika, ki je pobiral denar in orožje.

Poveljnik mu je rekel:

»Zato ker si pobral orožje, zaslužuješ pohvalo, zato pa, ker si pobiral tudi denar, zaslužuješ kazen!»

In odredil je, da se mu odšteje deset palic. Razume se samo ob sebi, da je moral ves uplenjeni denar vrniti.

No, stvar tudi s tem še ni bila končana.

Druga dne ob zori se je desetnik javil poveljniku na raport.

Poveljnik ga je sprejel.

Desetnik, ves slab od včerajšnjih bat, ga je prosil za odpustanje.

»Premilo ste me kaznovali ... Vso noč nisem mogel oč zatisniti od sramote, kar sem zagrešil. Iz Kruševca sem in iz dobre hiše. Nihče iz moje rodbine ni propalca, nihče še ni bil v naši rodbini nikoli kaznovan, a tudi sam še nisem nikoli posegal po tujem blagu ... Ne vem, kaj mi je bilo, kakšen zlodej me je premotil ...

Sedaj me grize vest za to, kar sem storil, in prišel sem k vam, da se vam zahvalim, da ste me kaznovali, da vsaj drugi ne bodo zagrešili enakih zlih dejanj. Prvič in zadnjič sem grešil ...«

Govorila je prebujena vest.

Štajersko.

Iz Trbovelj. Ni se pravzaprav vredno prerokati z malo »avšastim« dopisnikom zadnje »Straže«, v kateri ta revež nekaj kvasi o veselici in slavnosti našega »Gasilnega društva«. Že verjamemo, da so se dopisniku radi same zavisti nad tako dobro obiskano veselico G. d. skisali njegovi pisateljski talenti, da kaj tako prismojenega trdi. Mi povemo »gospodu prijatelju« na njegova dolga ušesa, da je nesla ta »ponesrečena« veselica nič več in nič manj nego 1400 K in lahko rečemo do 800 K čistega dobička. Toliko ne nesejo vse čukovske in marjinodeviške veselice in terjatve, smelo trdimo, v 10 letih. Kar se pa tiče soc. demokratov, ki bodo liberalce »podveznilili« — jih ni večjih priliznjencev in hlinežev napram soc. dem. kot so klerikalci trbovski. Zakaj se pa Zupanov očka Sitarju tako globoko odkrivajo, in to dela tudi Božičev Lojz?

Iz Trbovelj. Sokolska nedelja je dne 29. t. m.; dan narodnih Trbovelj. Ob 2. uri popoldne je zbirališče v sokolski dvorani pri Forteu na Vodah. Tam naj se zbere tudi vrlo narodno občinstvo iz Trbovelj in iz sosednih vasi, od koder odkoraka »Sokol« s prapornom in godbo na čelu spremljan od narodnega občinstva do Gaberskega. V Gaberskem majhen odmor in potem v Trbovlje na Spancov vrt, kjer bode javna vaja ljubljanskih prostih vaj. Nato mala veselica in neprisiljena bratska zabava. Naše priljubljeno pevsko društvo »Zvon« nam je obljubilo svoje sodelovanje in nas bode očaralo z milo slovensko narodno pesmijo. Vsi prijatelji »Sokolstva« in narodnih Trbovcnov od blizu in daleč bodo kar najprisrčneje pozdravljeni in bratsko pogosteni.

Iz Trbovelj poročajo, da se je začel zopet širiti legar. V zadnjem tednu je zbolelo 20 oseb. Domači zdravnik dr. Jamar se trudi s pomočjo oblastvenih organov to nevarno nalezljivo bolezen omejiti in zatreti. Ali veliko krivde je tudi pri delavstvu, ki se ne drži nujno potrebne snage po stanovanjih.

Se organizatorična vprašanja. Iz ljubljanskih listov posnemamo, da se vrši dne 15., 16. in 17. avgusta v Ljubljani kongres narodnih strokovnih organizacij, za katerega se je sestavil pod predsedstvom drž. posl. dr. Ravniharja že poseben pripravljalni odbor. Prireditelji upajo očividno s kongresom spraviti v naše že obstoječe strokovne organizacije čim več smotrenega dela in oživiti sploh gibanje v tej smeri po celi domovini. In ni je menda slovenske dežele, ki bi bila narodnih strokovnih organizacij bolj potrebna kot naša Štajerska. Mislimo tu pred vsem na delavstvo vseh kategorij. Imamo na Štajerskem celo vrsto industrijskih središč, v katerih je zaposlen na tisoče slovenskih delavcev. Tu pride v poštev Maribor z okolico, Celje z okolico, Saleška dolina, Hrastnik-Trbovlje, Zidani most, Pragersko, Laški trg in še nekateri kraji v Dravski in Savinski dolini. V vseh teh krajih so deloma strokovno organizirani le železničarji. Imamo sicer še dvojce ali troje delavskih društev, ki pa so bolj zabavna značaja in se z nalogami strokovnih organizacij malo ali nič ne bavijo. Socialisti ne morejo na Sp. Štajerskem izvesti morda Trbovlje-Hrastnik niti priti do tega, da bi uvedli v svoje strokovne organizacije s skoro samimi slovenskimi člani slovenski poslovni jezik, kamoli da bi pridobivali slovenske delavce za naše narodnopolitične in kulturne cilje. Pa tudi v mezdne boje z nemškotacionalnimi kapitalisti se te organizacije ne spuščajo in zato se slovenskemu delavcu nikjer ne godi slabše kot na Sp. Štajerskem. Klerikalci so spoznali, da se je med delavstvom vendar začela javljati potreba po strokovni organizaciji in zato izrabljajo poizoj ter skušajo tu in tam pretvarjati delavce v farovške podprenike. Mi se doslej nismo zganili. Občudujemo sicer uspehe železničarjev, ali do njih so pripomogli brez kake skupne pomoči le posamezni poztvovni posamezniki v Zidanem mostu in Mariboru. Bilo bi zato prav priporočljivo, da bi se udeležilo precej zastopnikov štajerske narodne stranke ljubljanskega kongresa vsaj kot gostje in bi skušali potem idejo narodnih strokovnih organizacij zvesti tudi v večjem obsegu na Štajersko. Z delavskim vprašanjem se je narodna stranka ob svojem postanku prav živo bavila in našla mnogo odziva in zanimanja med delavstvom samim: nadaljujmo!

Zveza slovenskih gasilnih društev na Sp. Štajerskem ima dne 13. julija svoj občni zbor v Rajhenburgu. Ob tej priliki bi izrazili željo, da bi se vzelo v evidenco vsa ona gasilna društva v slovenskih krajih, ki še imajo nemški poveljni jezik in so včlanjena pri nemškotacionalni zvezi v Gradcu. Boj, ki so ga izvojevali letos vrli Sevniciani za »poslovenjenje« tamošnje požarne brambre, kaže, da bi se dosegel tudi povsod drugod enak uspeh, namreč, da bi se vsa spodnještajerska gasilna društva s slovenskim moštvo otrešala nemškutarjenja. To bi naj bil prvi lep cilj naše gasilske zveze. Ker je pa Sp. Štajerska precej obsežna, je naravno, da ni mogoče dosči na vsakoletnem občnem zboru intenzivne udeležbe od vseh društev. Zato bi se naj na letošnjem občnem zboru sklenilo prirediti več okrožnih shodov, če ne letos, pa gotovo prihodnje leto. Koristi v strokovnem in agitatoričnem oziru, ki jo imajo lahko taki okrožni shodi, ne bomo še posebej opisovali. Posloveniti pa se morajo čim preje vse požarne brambre na deželi, da nas ne bodo hodili z njihovim pomočjo več izzivati kakšni mariborski ali ptujski prusaki!

Iz Celja. Tukajšnji »Turnvereine« obhajajo v nedeljo dne 29. junija 50-letnico svojega obstoja. Celjski nemškutarji hočejo to obletnico izražati za veliko izziavalno slavnost proti celjskim in okoliškim Slovincem. Povabili so od blizu in daleč »turnerje«, da bi prišli v Celje demonstrirati proti »slovenskemu navalu«. Pogostilo se jih bode ob tej priliki seveda na stroške celjskega mesta. Vključ defravdacijam in dolgom imajo še na magistratu vedno dovolj denarja za pogostitev lačnih in žejnih »bratov« iz celega »Deutschösterreicha«. Bogati celjski meščani lahko plačajo! Išli tukaj tudi omenjeni, da bomo posebej pazili, kako se bodo ob tej priliki obnašali tisti Celjani, ki žive od naših grošev in naše milosti!

Politični uradniki na nemškotajerskem in pri nas. V nedeljo so v Lipnici slavili povzdignjenje prejšnjega trga v mesto. Prišli so ob tej priliki v Lipnico najvišji štajerski deželni in državni uradniki. Govorila sta namestnik grof Clary in deželni glavar Attems. Na banketu pa se je postavil lipniški okrajni glavar Kristof s čvrsto napitnico. Poročila graških listov pravijo o tem: Okrajni glavar lipniški Christoph je zaklical prebivalstvu mesta Lipnice krepak »Heil« in končal svoj govor z besedami: »Leibnitz, du deutsche bis ins Mark, blühe und gedeihe und werde stark!« Preidemo tu dejstvo, da je v lipniškem okrajnem glavarstvu najmanj toliko Slovencev kot je Nemcev, na pr. v slovenjgraškem, breziškem, ljutomerskem ali konjiškem okrajnem glavarstvu. Koliko bi bilo krika in vika pri nemških manjšinah v teh okrajnih glavarstvih, ako bi govoril kak političen uradnik ali celo glavar v enakem smislu na slovenski slavnosti! Koncem koncev nima pameten človek nič proti temu, ako se političen uradnik čuti eno s prebivalstvom. To je naravno — a velja samo za Nemce. Na Spodnjem Štajerskem se politični uradniki kažejo na slovenskih slavnostih samo tedaj, kadar komandirajo orožnike in nas »ščitijo« na domačih tleh. Vide slučaj Frankovci! Da bi kateri, in bil tudi Slovenec, na banketu v slovenski družbi napil z živjokli — tega še nismo doživeli. In da bi kateri priznal naši slovenski zemlji slovenski značaj, tudi ne. Politični uradniki se obnašajo pri nas kot tuji — in kot tuje jih smatramo tudi mi. Kedaj bo v tem oziru postalo boljše?

Iz Maribora. Podravska podružnica S. P. D. priredi v nedeljo, dne 13. julija izlet k Sv. Arehu na Pohorju (1250 m). Zbirališče za Mariborčane: železniški podvoz na Franca Jožefa cesti. Odhod ob pol 5. zjutraj čez Sv. Bolfenk. Izlet se vrši ob vsakem vremenu.

Drobne novice. Iz Konjic. V soboto, dne 28. junija ob 10. dopoldne se zopet vrši volitev načelnika in njegovega namestnika v konjiškem okr. zastopu. — Iz Trbovelj. Poročila o 20 novih slučajih legarja so pretirana. Gre samo za 5 slučajev (?). — Iz Laškega trga. Na nemški kresni slavnosti, ki se je vršila na starem gradu »v najožjem krogu somišljenikov« je govoril kopalški ravnatelj Božidar Gunkel. Ali nima ta gospod nobenega drugega dela več kot manifestiranje za — laško nemštvo?

Koroško.

O dopisovanju koroškim občinam. 13letni dečko Aleks. Arneitz je bil od 1. 1900 do 1905 v otroških vzgojevališčih v Budimpešti. Vesprimu in Požunu, odkoder so ga poslali v svojo občino Blatograd na Koroškem. Sprejem dečka v budimpeštansko vzgojevališče je 1. 1900 vodstvo vzgojevališča naznanilo občini v dopisu, ki pa je bil pisan v ogrskem jeziku. Ker dopisa ni mogel nihče prestaviti, je poslala občina dopis najprej okrajnemu glavarstvu, in ker tudi tam dopisa niso mogli prestaviti, deželni vladi. Pri deželni vladi pa je dopis obležal in tudi občina v dobri veri, da je storila svojo dolžnost, se ni več brigala zanj. Na ponovno zahtevo ogrskih oskrbovališč, da naj plača občina oskrbovalne stroške v znesku 1020 kron je odločilo okrajno glavarstvo, da občina ni dolžna plačati več kot 369 kron, češ da avstrijske občine niso primorane reševati dopisov, ki so sestavljeni v tujem v deželi neznanem jeziku in da morajo oskrbovališča trpeti sama škodo, če se je njihov ogrski dopis slučajno izgubil in ni občina preje ukrenila odgona. Proti ti odločitvi se je pritožilo otroško oskrbovališče v Budimpešti na deželno vlado koroško, ki je pritožbi ugodila in obsodila občino na plačilo celega od ogrskih oskrbovališč zahtevanega zneska. Svojo odločbo utemeljuje deželna vlada z dejstvom, da je ogrsko

oskrbovališče izpolnilo svojo dolžnost in obvestilo domačo občino o sprejemu gojenca. Naloga občine bi bila ta dopis poslati v prestavo in se poučiti o zahtevi ogrskih oskrbovališč. To odločbo deželne vlade je potrdilo tudi ministrstvo za notranje zadeve. Proti temu sklepu pa je vložila občina Blatograd pritožbo na upravni sodni dvor, katero utemeljuje s tem, da koroška občina ni primorana reševati ogrskih dopisov in je izpolnila po vsem svojo dolžnost s tem, da je poslala tuj nerazumen ji dopis višjim instancam in sicer okr. glavarstvu in deželni vladi. Upravni sodni dvor je pritožbi občine ugodil in je razveljavil odločbo ministrstva kot po zakonu neutemeljeno. Svojo razsodbo utemeljuje upravni sodni dvor s tem, da se je ogrsko oskrbovališče s tem, da je poslalo avstrijski koroški občini dopis v jeziku, ki v deželi ni navaden, izpostavilo samo nevarnosti, da dopisa na občini ne bo nihče razumel in da bo dopis ostal nerešen. To se je tudi zgodilo, dasi je občina de facto izpolnila svojo dolžnost in poslala dopis višjim instancam. Iz tega sledi, da se rešitev dopisov avstrijskim občinam zahteva edino le v tem slučaju, če je dopis sestavljen v deželi znanem jeziku. Na Koroškem morajo biti vsi dopisi na posamezne občine sestavljeni v nemškem ali v slovenskem jeziku.

Ubegla prisiljenca. V Spitalu sta pobegnili na poti iz občinskega zapora na kolodvor Ivan Wüster in Josip Fischer, katere sta bila namenjena v ljubljansko prisilno delavnico. O beguncih nimajo še nobene sledi.

Primorsko.

Tržaške volitve. — Uspeh Slovencev na celi črti. Če se primerja izid letošnjih volitev z izidom volitev l. 1909 se preide do sledečega zaključka:

L. 1909. je bilo oddanih v vseh treh okoliščinskih okrajih 1360 glasov, od katerih so jih dobili slovenski kandidati ogromno večino 913. Letos pa je bilo oddanih 1871 glasov, od katerih so dobili Slovenci 1076 glasov. Slovenski glasovi so narastli torej za 163 glasov. Narastli so seveda v velikem številu tudi kamoristični glasovi, toda ta prirastek gre edino le na račun razširjenja mesta in na priseljevanje italijanskega mestnega prebivalstva v okolico. S tem se navidezno jači moč italijanstva v okolici, obenem pa se v resnici zmanjšuje moč italijanstva v mestu, kjer napredujejo Slovenci. V I. mestnem okraju so napredovali Slovenci absolutno za 32 glasov. Enako so Slovenci napredovali absolutno tudi v II. okraju za 114 glasov, v III. okraju pa za 17 glasov. Napredovali so seveda tudi kamoristi, kar je evidentno. Mesto se širi in vsestransko narašča in če naraščajo italijanski glasovi, je umevno samo ob sebi, ker sicer bi bil to že za Italijane udarec po glavi, da pa naraščajo tudi Slovenci, je znamenje, da slovenska zavest kljub vsem lumparijam laških in nemških bratov vrlo napreduje in da bo šel s tržaškega pozorišča, če gre tako naprej, preje Lah, kot Slovenec, pravi gospodar svoje zemlje.

Duhovniki in poslanski mandati. Zadnja »Acta Apostolicae Sedis« prinašajo dekret konsistorijalne kongregacije, po katerem je **zabranjeno vsem duhovnikom brez izjeme kandidirati pri političnih volitvah** brez dovoljenja od strani cerkvenega predstojnika. Stvar je sicer precej iluzorična, vendar značilna, ker se morajo končno vendar le vsi duhovniki pokoriti temu dekretu in se izkazati, da imajo v slučaju kandidature tozadevno dovoljenje.

Sankcioniran zakon. Cesar je sankcioniral zakonski načrt deželne zbornice goriškega glede nekaterih sprememb določb zakona od 19. junija 1909 glede odredb zdravstvenih oblasti proti razširjenju pelagrie.

Goriška porota. V ponedeljek bi se bila imela vršiti prva obravnava v tem zasedanju in sicer proti Alfredu Calliniju, uredniku lista »Socialista Friulano«. Tožilo ga je društvo »Camera di Lavoro« zaradi žaljenja časti. Obravnava se ni vršila, ker je Callini podal primerno izjavo in zadovoljil s tem svojem tožitelju. — Včeraj pa se je pričela zanimiva obravnava proti Josipu Siliču iz St. Petra, ki je obdolžen, da je umoril svojo mater. Pokojno Siličevko, staro okoli 70 let, so našli mrtvo pod stopnicami v svoji hiši. Imela je poškodbe na glavi in po telesu, na dvorišču pa so našli okrvavljen kolec. Sum je letel takoj na njenega sina Josipa, o katerem je bilo znano, da se je večkrat prepiral s svojo materjo in da jo je večkrat tudi pretepel. Siliča so takoj drugi dan zaprli. On odločno taji umor in trdi, da je bil na kritični dan v Vrtojbi, kamor

je šel popoldne ob 4. s Francetom Siličem, odkoder se je vrnil okoli poludvanajstih ponoči domov. Našel je glavna vrata zaprta in je šel čez dvorišče. Našel je mater na tleh, pustil pa jo je na miru, ker je mislil, da je vinjena in da spi. Siličev zagovornik je predlagal pri začetku razprave, da naj se vrši ogled na licu mesta, kjer so našli Siličevko mrtvo. Ta predlog je bil sprejet, ali ogled, katerega se udeležijo tudi porotniki, se izvrši po zaslišanju prič. Tega ogleda se udeležijo na predlog državnega pravdnika tudi še tri važne priče. Obravnava je določena na tri dni, in se danes nadaljuje.

Bratomori. Anton Erbis, težak v prosti lukii v Trstu je ustrelil po večkratnem prepiranju svojega brata Mihajla, ki je bil uslužben tudi v prosti lukii in je bil njegov nadzornik. Ustrelil ga je v neki gostilni v ulici Machiavelli. Ranjenca so odnesli v bolnišnico, kjer je v kratkem, ne da bi se zavedel, umrl, morilca pa so zaprli. Zagovarja se, da je izvršil dejanje v silni razburjenosti, ker mu je brat grozil s smrtjo.

Iz Voloske - Opatije. Poštni uradniki iz Nemčije v Opatiji. V nedeljo popoldne pripeljal se je s posebnim vlakom okoli 300 poštnih uradnikov iz Nemčije v Opatijo. Pri tej priliki se je Opatijo okrasilo z zastavami, na obcestnih drogih. Ker je Opatija kakor kot zdravilišče mednarodna, ni temu kaj ugovarjati, ne razumemo pa, kako je mogla kurkomisija na teh obcestnih drogih pustiti razobesiti kar cel kup »frankfurtaric«. Prav kakor da se Opatija nahaja sredi Nemčije! To je izzivanje, katerega bi se ravno od kurkomisije najmanj moglo pričakovati, in za to bi morali naši odborniki prijeti tiste faktorje pri kurkomisiji, ki kar vse na svojo roko store in sili enkrat za vselej povedati, da se do sedaj nahajajo še v Avstriji. — Zopet pobjo. V Opatiji se nahaja zloglasna gostilna, ki se je svoječasno zvala »Zum lustigen Kärntner«, a sedaj se zove gostilna »Schwarz«. V ti gostilni se zbira vedno nemški »mob« najnižje vrste, ki komaj čaka, da se kakšna slovenska družba spozabi in zaide v ta brolg. V ti gostilni dogodili so se že pobjo in uboji, a naša oblast gleda to ravnodušno. V nedeljo 22. junija t. l. je zašla zopet večja hrvaška družba v ta brolg in jo je tudi pošteno skupila. Ker je ta družba prepevala hrvaške in slovenske pesmi, navajali se je na njo najprvo sam krečmar, a za njim druge nemške barabe. Najhušji je bil neki Franc Erden, ki je mlatil s stolom po hrvaških glavah, da je kri kar brizgala naokoli. Ko je pa eden od Hrvatov skočil vun, da gre iskat polico, zakadil se je ta Erden za njim in ga vjel pri restavraciji »Poštni rog«, kjer sta pa na srečo bila ravno občinski stražnik in en orožnik, ki je Erdena pozval, da naj nikar ne otepava po tujih glavah, na kar se je Erden zapodil še celo proti orožniku, ki je bil prisiljen rabiti orožje in je prebodel ti nemški žabi nogo v stegnu. Erdena in druge, ki jih je Erden ranil, spravili so v ambulanco reševalne postaje, kjer jih je g. dr. Bakarčić povezal, potem so pa Erdena pod zaščito bajoneta prepejali v Voloske zapore, a Hrvate, ker se je dokazala njih nedolžnost, spustili so na svobodo. Najbolj izmed Hrvatov je ranjen neki elektrotehnik Vekoslav Tadej iz Sušaka. Zahtevamo od oblasti, da to spelunko že enkrat uradno zapečati, ker to je v interesu javne varnosti.

Dnevne vesti.

Ljubljanski občinski svet ima v petek, dne 27. junija 1913 ob 6. popoldne v mestni dvorani izredno sejo. Na dnevnem redu javne seje so: Naznailna predsedstva in poročila: o prošnjah za sprejem in občinsko zvezo; o potrditvi novega načelstva »Gasilnega in reševalnega društva«; o prošnji »Narodne socialne zveze« za izjavo, da v slučaju razida društva prevzame društveno premoženje mestna občina; o dopisu magistrata glede nekaterih prememb načrta zakona o pobiranju posebne občinske doklade na žgane opojne tekočine; o prošnji poveljstva c. in kr. topničarskega polka št. 7 za preureditev nekega stanovanja v topničarski vojašnici v pisarno ter odpis odpadajoče najemščine; o dopisu magistrata glede nabave in vzdrževanja Minimax - aparatov po raznih mestnih poslopih; o prošnji zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev za podporo povodom proslave 25letnice te zaveze; o dopisu magistrata glede poročila kolavdatorja o nekaterih računih za izvršena dela pri zgradbi c. kr. državne obrtne šole; o prizivu Jakobine Kastner proti odloku magistrata glede dovolitve kavarnarskega vrta Franu Krapežu na Dyvorskem trgu; o dopisu

mestnega stavbnega urada glede na prave javnega pisarja ob Karlovem mostu; o dopisu mestnega šolskega sveta glede osnove pravilnika za dnevno zavetišče na IV. mestni deški ljudski šoli; o letnem poročilu splošne avstrijske družbe malih železnic o uspehu mestne cestne električne železnice ljubljanske za leto 1912; o prošnji Alojzija Steinmetza za odpis večje porabe vode; o prošnji c. kr. finančnega ravnatelstva za odpis večje porabe električne toka; samostalni predlog obč. svetovalec dr. Ivana Zajca v zadevi ljubljanske delniške plinarne. — Na dnevnem redu tajne seje so: Naznana predsedstva in poročila; o raznih prošnjah magistratnih uradnikov v raznih personalnih zadevah; o prošnjah petero uradnikov mestne hranilnice ljubljanske v raznih personalnih zadevah; o prošnjah dveh vpokojenih magistratnih uradnikov za zvišanje pokojnine; o prošnjah dveh magistratnih uradnikov za bolniško podporo; o prošnji strežnice na I. mestnem slovenskem otroškem vrtcu za zvišanje plače; o prošnji društva »Mladike« za dovolitev popolnega dopusta neki licejski učiteljici; o prošnji neke hospitantke na mestnem otroškem vrtcu za podelitev službe pomožne otroške vrtnarice.

✚ **Jugoslovansko vseučilišče v Sarajevu.** Pred kratkim je šla po časopisih vest, da hoče skupni finančni minister Bilinski v Sarajevu ustanoviti jugoslovansko vseučilišče. »Bosniške Korrespondenz« javlja, da hoče Bilinski v prihodnji proračun postaviti primerno vsoto za vzgojo učnih moči za to vseučilišče, ki pa naj se ustanovi šele v poznejšem času. »Hrvatski Dnevnik« pravi, da protestirajo bosanski katoliki in mohamedanci proti ustanovitvi tega vseučilišča, češ, da se hoče ustanoviti Srbom na ljubav in proti Zagrebu. Hrvati zahtevajo, da mora biti zagrebško vseučilišče jugoslovansko kulturno središče. Obenem pravi »Hrvatski Dnevnik«, da so tudi Slovenci (klerikalni) proti vseučilišču v Sarajevu, češ, da je slovenska zahteva starejša in se mora prej izpolniti. Vse to je po zadržanju »Slov. Dnevnika« napotilo ministra Bilinskega, da je opustil misel na ustanovitev vseučilišča v Sarajevu.

✚ **»Učiteljski tiskarni«.** V zadnji številki »Učiteljskega Tovariša« je izšel zloben in grd napad na naš list. Ta napad je bil popolnoma iz trte izvit in za lase privlečen in ker nas ni več volja prenašati krivic in naltolcevanj, smo ga zavrnil in vprašali, čemu gospodje vedno iščejo prepira. Upravni odbor »Učiteljske tiskarne« odgovarja danes v posebni izjavi, na katero imamo le malo pripomniti. — Upravni odbor »Učiteljske tiskarne« izjavlja, da nima nobene pravice preprečiti člankov v »Učiteljskem Tovarišu«, ker je ta last »Zveze jugoslovanskih učiteljskih društev« in da dotični članek ni izšel iz upravnega odbora »Učiteljske tiskarne«. — Jemljemo to izjavo lojalno na znanje in pripominjamo samo, da je članek v »Učiteljskem Tovarišu« pisan tako, kakor da je izšel iz upravnega odbora in da govori v imenu »Učiteljske tiskarne«, dasi po današnji izjavi v to ni ne opravičen, ne pooblaščen. — Kar se tiče odgovornosti »Učiteljske tiskarne« za »Dan« in njegovo gonjo proti dr. Trillerju, je več kot naivna trditev, da je javnost sama odgovorna za to gonjo. Za vsak list je odgovoren njegov gospodar, ker je v njegovih rokah vsa moč in za »Dan« je in ostane odgovorna »Učiteljska tiskarna«. — Ultimatum »Učiteljski tiskarni« je sklenil izvrševalni odbor narodno - napredne stranke v svoji seji dne 13. junija in to je tudi oficijalno razglasil. — Z ogorčenjem zavračamo očitane o »zavisti nad lepim napredkom in razvojem« »Učiteljske tiskarne«. Lepota tega razvoja nas nič ne interesira, popudarmo pa novič, da smo se mi vedno izključno le iz političnih nagibov pečali z »Učiteljsko tiskarno«, da ji kupčisko nismo nikoli nič škodovali, da ji nismo odvzeli ne enega naročnika ali odjemalca, marveč še kratkoma odbili pozive nekaterih njenih naročnikov za oferiranje. — Konstatiramo dalje, da ji do ponedeljka še nikoli nismo očitali naše pomoči, ki smo ji jo dali, ko »vsled neugodnega trgovskega sklepa« ni mogla nikjer dobiti papirja, da pa smo to zdaj navedli kot dokaz, kako nesramno je naltolcevanje, da hočemo »Učiteljski tiskarni« škodovati. — »Narodna tiskarna« je svoj čas tiskala »Zvonček«. Ko se je ustanovila »Učiteljska tiskarna«, so gospodje, ki so imeli pri »Zvončku« in obenem pri »Učiteljski tiskarni« prvo besedo, prenesli »Zvonček« iz »Narodne tiskarne« v »Učiteljsko tiskarno«, velikodušno pa so pustili v »Narodni tiskarni« nad tisoč kron dolga. Tega je že več let, a dasi je »Narodna tiskarna« dobrohotno dovolila, da se ji dolg plača v obrokih, še vedno

ni pokrit. — Kar se tiče gospodarjenja »Učiteljske tiskarne«, nas res nič ne briga in se tudi vanj nič ne vtičamo. Toda »Učiteljski Tovariš« nas je krivično in nesramno dolžil, da delamo »Učiteljski tiskarni« škodo, da jo ubijamo in uničujemo, — in sprito tej nečuveni trditvi smo bili vseka-ko opravičeni vprašati, če hočemo gopodje s takimi lažmi in zvijačami morda odvaliti na druge krivdo za stanje »Učiteljske tiskarne«, o katerem si lahko vsak sam napravi sodbo, če vzame v roko zadnjo bilanco. Končamo z izjavo, da absolutno ne bomo več prenašali takih napadov, kakor so si jih gospodje v svoji boleštni megalomaniji doslej dovoljevali.

✚ **Satanska zlobnost.** »Slovenec« poroča, da je znani klerikalni magnat Omahen napravil v ponedeljek tik železniške proge pri Višnji gori kres, pri katerem je svirala godba in katerega se je udeležilo mnogo občinstva. Naenkrat je počil iz revolverja strel, krogla je zadela kaplana ravno v glavo tik nad tilnikom in od tu odletela dalje ter zadela 12letno hčerko g. postajenačelnika v sence tik levega očesa. Strah je bil tolik, da ni nihče navzočih skočil za napadalcem, ki je odnesel pete. Rane niso smrtonosne in je v upanje, da ranjenca kmalu ozdravita. — Mogoče je, da se je ta dogodek tako primeril, kakor ga popisuje »Slovenec« in če se je zgodil, je vsekako obžalovanja vreden in dokaz velike hudobije in posurovelosti. Tudi je sreča v nesreči, da se ni nič hujšega zgodilo in je zadetemu kaplanu le čestitati, da ima tako trdo glavo. Napadalec je torej odnesel pete in ni mogoče še ničesar reči, ne kdo je storil ta zločin, ne iz kakage vzroka. Toda »Slovenec« je brž gotov s sodbo in se drzne reči, da so ta atentat storili liberalci in da je to vpliv morale liberalnega časopisa. To je infamija prve vrste in lopovstvo, da si večjega ni misliti. Iz liberalnega časopisa se uče ljudje samo dobrih in lepih stvari in če iz njega spoznavajo, da med duhovniki niso samo dobri in pošteni možje, ampak tudi lopovi in sleparji, je to samo koristno. Ljudstvo izprija hinavsko in lažljivo klerikalno časopisje, ki seje samo sovraštvo in razdor in če se ljudje časih spremene v bestije, ki političnemu nasprotniku strežejo po življenju, so tega krivi razni Kreki. Oznajevalec razbojniške morale, oznanjevalec nauka, da političnega nasprotnika ne moreš nikoli dovolj zaničevati, je na pr. dr. Janez Krek, ki je javno oznanjal, da je treba liberalce pogrti v luknje za pse in da je liberalce treba zagnati v grapo in jih s kamni ubiti. In Krek ni edini te vrste. Vzgojil je dosti mladih duhovnikov, ki se ravna po njegovi razbojniški morali in delujejo v njegovem smislu. Nič tega ne kaže bolje, kakor strahovita propadlost in izprijenost klerikalne mladine in strahovit podivjanost v najbolj klerikalnih krajih. In sprito takih razmer se upa glasilo razbojniške morale dr. Kreka dogodek, ki še sploh ni pojasnjen, ne glede storilca, ne glede vzrokov, kratkoma podtakniti liberalcem in proglasiti liberalno časopisje za moralnega provzročitelja. Tu se pač vse neha.

✚ **Krekova pisma Kamili Theimerjevi.** Včeraj sem dobila iz Ljubljane pismo, ki mi naznaja, da je dr. Krek v zadnji seji vodstva S. L. S. izjavil, da moja namigavanja glede njegove osebe nimajo nobene podlage in da nimam nikakih njegovih pisem, ki bi mogla kaj škodovati njegovemu duhovskemu ugledu. Kot odgovor na to izjavo gospoda dr. Kreka sem še včeraj poslala prepise njegovih pisem knezoškofijskemu ordinarijatu v Ljubljano, kot duhovski oblasti, ki je postavljena nad dr. Kreka, da ta odloči, če se pisma vjemajo z duhovsko častjo. Obenem sem prosila za avdienco pri gospodu ministru za nauk in bogočastje, da se tudi ta kot najvišji šef bogočastne uprave sam prepriča, če so moje ali dr. Krekove trditve resnične. — Kamila Theimer.

✚ **Uvaževanja vredne besede.** Dunajska korespondenca »Die Information«, ki ima, kakor je znano, zveze z najvišjimi krogi, priobčuje »z odlične strani« to-le notico: »Občinstvo ima povsodi kratek spomin. Avstrijska javnost pa bolega na pozabljivosti, ki že sega, kakor se zdi, preko okvira, da bi se moglo razlagati. Avstrijska javnost je pač v zadnjem letu že plačala lepo učino. Vkljub temu se še vedno vsede na limanice gotovim fabrikantom senzacij. Položaj na Balkanu je gotovo nevaren in nespametno bi bilo, ako bi se podcenjevala resnost in nevarnost. Toda verjetno pa je vendarle, da bo diplomacija tudi to pot našla sredstva in pota, da odstrani vse nevarnosti. Javnost pa se da od onih oseb, ki so jo skozi osem mesecev imele za norca, še v devetem mesecu voditi za nos. Bolgarija ni Srbiji izročila

la nobenega ultimata in za sedaj tudi ne misli na ta korak. Srbija še ni anektirala od svoje armade osvojenega ozemlja in tudi ne misli tega storiti. Oboje pa se z največjo nesramnostjo — da ne rabimo hujše besede — zatrjuje. O motivih teh potvor ne bomo govorili. Pač pa smemo in moramo javnosti spomniti na to, da so to isti ljudje, ki so nesrečnega Prochasko umorili in kastrirali in ki sedaj predstavljajo balkansko vojno kot neizogibno. Dajte se poučiti, bi zaklicali čitaljem!

✚ **Iz politične službe.** Deželno-vladni koncipist dr. L. Pitamic, ki je bil do sedaj dodeljen okrajnemu glavarstvu v Postojni je poklican v predsedstvo ministrskega sveta na Dunaju.

— **Cvetlična okrožja za Ciril-Metodov dan dne 5. in 6. julija v Ljubljani.** Ljubljansko mesto se je razdelilo za Ciril-Metodov dan dne 5. in 6. julija v sledeča cvetlična okrožja: I. Mesto. 1.) Zaloga: Francovo nabrežje št. 5, načeljuje ga. Pintarjeva. Obseg: Stritarjeva ul., Lingarjeva ul., Pred škofijo, Francovo nabrežje, Mestni trg, Pod Trančo. 2.) Zaloga v kavarni Zalaznik. Načeljuje ga. L. Bergantova in gđ. Tina Zalaznikova. Obseg: Stari trg, Sv. Jakoba trg, Florijanska ul. 3.) Zaloga v Mestnem domu. Načeljuje ga. Vučnikova. Obseg: Fran Josipa trg, Kopitarjeva ul., Vodnikov trg, Streljska ulica. II. Poljansko predmestje. Zaloga na Poljanski cesti št. 25. Načeljuje ga. Bizjakova. Obseg: Poljanska cesta, Ambrožev trg, Elizabetna ul., Strossmayerjeva ul., Stare pravde ul., Ciril-Metodova ul., Domo-branska cesta. III. Sv. Petra predmestje. 1.) Zaloga v Kolodvorski ul. št. 3. Načeljuje ga. Kochova. Obseg: Sv. Petra c., Komenskega ul., Kolodvorska ul. do Sv. Petra c. 2.) Zaloga v Cegnarjevi ulici št. 4. Načeljuje ga. Trškanova. Obseg: Sv. Petra c. od Resljeve c., Zaloška c., Škofja ul., Ilirska ul., Vrhovčeva ul. 3.) Zaloga v gost. Zupančičevi. Načeljuje gđ. Kenda. Obseg: Ahacjeva c., Martinova c., Prisojna, Holzapfelova, Bohoričeva in Jenkova ulica. 4.) Zaloga v Kolodvorski ulici. Načeljuje ga. Seg. Obseg: Resljeva cesta, od Komenskega ul. do južnega kolodvora, Slomškova ul. in Kolodvor. ul. od Komenskega ul. do južnega kolodvora. IV. Frančiškansko predmestje. 1.) Zaloga v kavarni Evropa. Načeljuje ga. Podkrajšekova, ga. Potočnikova in gđ. Rohrmannova. Obseg: Dunajska cesta od kav. Evrope do žel. proge, Sodna ul., Marije Terezije c. 2.) Zaloga v Selenburgovi ulici št. 3. Načeljuje ga. Hudovernikova. Obseg: Selenburgova ul., Dunajska c. do kavarne Evropa, Knafljeva ul. 3.) Zaloga v Narodnem domu. Načeljuje ga. Klobučarjeva in gđ. Grošljeva. Obseg: Tivoljska promenada, Fr. Josipa cesta, Bleiweisova c. do vladne palače. 4.) Zaloga v Narodni kavarni. Načeljuje ga. Sičeva. Obseg: Kongresni trg, Židovska ul., Gosposka ul. 5.) Zaloga v kavarni Prešern. Načeljuje ga. Tekavčičeva. Obseg: Mestni trg, Prešernova ulica, Wolfova ul. V. Gradišče. Zaloga na Bregu. Načeljuje ga. županja dr. Tavčarjeva. Obseg: Breg, Turjaški trg, Čevljarska ul., Jurčičev trg. 2.) Zaloga na Rimski cesti št. 2. Načeljuje ga. Pfeiferjeva in ga. Begova. Obseg: Gradišče, Vegova ul., Valvazorjev trg, Hilserjeva, Simon Gregorčičeva in Erjavčeva ulica. VI. Kolizej. Zaloga na Mar. Terezije c. št. 6. Načeljuje ga. Bajželjeva. Obseg: Okoliš Kolizeja, Mar. Terezije cesta. VII. Krakovo in Trnovo. Zaloga v Gradaški ul. št. 19. Načeljuje ga. dr. Kozinova.

— **Promenadni koncerti vojaške godbe v »Zvezdi«** se ne vrše več ob nedeljah, marveč ob četrtnih, in sicer od pol 6. do pol 7. ure zvečer.

✚ **Prevelika skrb za občino.** Včeraj smo priobčili Korbarjev popravek, da vidi svet, kako moč popravlja. Bistvene točke se sploh ni dotaknil. Sicer pa stojimo slej ko prej na stališču, da je bila tožba zoper Pogačarja popolnoma nepotrebna, ker si ta sploh ni lastil sveta, saj je že pred letom priznal občinski last. Da je bila nepotrebna, priča tudi to, da mora občina plačati svoje stroške, sicer bi jih moral Pogačar, ki bi izgubil pravdo, ako bi imel Korbar prav. Škoda, da ni Korbar še popravil, da ni Pogačarjev nasprotnik, res pa je, da ga videti ne more. Nam je šlo v prvi vrsti za to, da zvedo občani, kako se Korbar pravda za občino. Da bo dajal o pravnih stroških pri prihodnjih volitvah odgovor, to je kljub popravku gotovo. Glede enoglasnosti občinskega sklepa, s katero je nadlegoval že pri razpravi toženčevega zastopnika, mu povemo, da je izjavil neki odbornik, ki je bil pri občinski seji, da on ni glasoval za tožbo. Kje vidi torej Korbar enoglasnost, nam je nerazumljivo in tako bilježimo tudi mi z odličnim spoštovanjem.

✚ **Avtomobilisti — poštenjakoviči.** Piše se nam z Bukovice nad Škofjo Loko. Včeraj 24. t. m. ob 9. uri dopoldne se je peljal skozi našo vas avtomobil, ki je do smrti povozil psa. Ne meneč se za nesrečo, so se avtomobilisti peljali dalje. Gospodar pa je nerodne avtomobiliste popoldne ob povratku počakal na cesti ter jim mihal v znamenje, da se ustavijo, da se pogovorijo glede odškodnine za povozenega psa. Toda poštenjakoviči so le odkimali ter jo »s polnim parom« popihali proti Škofji Loki. S tem so se menda mislili rešiti zagate. Toda gospodar jih že poišče na kompetentnem mestu, ker avtomobil je imel spredaj št. 1360, zadek pa 380 K I.

✚ **Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju** se bodo vršile vzprejemne skušnje za prvi razred v soboto, dne 5. julija t. l. od pol 9. naprej. Vpisovali se bodo učenci za prvi razred 3. julija od 2. do 5. popoldne v gimnazijski pisarni.

✚ **Samomor učiteljice.** V Starem trgu pri Ložu si je prerežala s kuhinjskim nožem vrat učiteljica Franca Valenčičeva, doma iz Prema pri Ilir. Bistrici. Našli so jo v miaki krvi s prerezanim vratom in z nožem v roki v svojem stanovanju. Izvršila je samomor v hipni blaznosti.

✚ **Kinematograf »Ideal«.** Senzacijska učinkovita drama »Mojski strel lovca na leve« je kakor je bilo že vnaprej vedeti prvovrstna in je občinstvu pri večerajšnjih predstavah kar najbolje ugajala. Buren smeh je vzbujal film »Maks sportnik« s priljubljenim Maksom Lindrom v glavni vlogi. — Pathé žurnal in ostale slike so jako zanimive in se priporoča, da si ta velezanimiv spored vsakdo ogleda. — V petek »Specialni večer« z dramo »Zlatnik«.

✚ **Nesreča.** Včeraj so se 24letnemu cerkovnikovemu sinu Antonu Rojcu v Loškem potoku, okraj Kočevje splašili konji, vsled česar je ta padel z voza in si zlomil nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

✚ **Zblaznela je včeraj v Ljubljani** 28letna Valentina Kočvarjeva iz Prelog pri Mokronogu, katero so z rešilnim vozom prepeljali na opazovalni oddelek v deželno bolnišnico.

✚ **V prisilno delavnico** so danes privedli 27letnega Edvarda Schinagla iz Friedburga v Zgornji Avstriji, na katerega se je moralo obračati posebno pozornost, da jo ni popihal in 60letnega Miho Pirkla iz Döla, okraj Kuistein na Tirolskem. No 60letnega starca bode menda izpreobrnila le smrt.

✚ **Tatvina.** Snoči je bila v Hradeckega vasi št. 80 Karelju Goršiču iz odprte sobe ukradena srebrna žepna ura z niklasto verižico. Ura ima na pokrovu črki K. G.

✚ **S tega.** Danes so prinesle ženske na trg prve letošnje malince (Himbeeren), katere so prodajale malo posodico po 20 v.

✚ **Izgubljene stvari.** 1 listnica, 1 dopustnica in 1 potni list, 1 20kronski bankovec, 1 zlata ženska verižica s podobo, 2 verižne zapestnice iz zlata, 1 bela ročna torbica, 1 zastavni list, 1 ženski dežnik, 1 m dolga verižica za pse, 1 zlat uhan, 1 10kronski bankovec, 1 denarnica z vsebino, 1 zlata broža, 1 50kronski bankovec, 1 zlata ženska ura, 1 zlat naprsni gumb, 2 jabezčarja, več ključev skupaj. — Najdene stvari. 1 ženska ura, 2 kosa svile, 1 ženska ura z verižico, 6 denarnic, 2 ključa, 1 črtno orodje, 1 ključ, 1 vozna verižica, 1 otroški klobuček, 1 dežnik.

✚ **Petrov semenj za kožo ter kozuhovino** se bode vršil v ponedeljek dne 30. t. m. kot navadno v skladišču tvrde »Balkan« trgov. spedijske in komisijske del. dr. na Dunajski cesti št. 33, na katerega se interesenti opozarjajo.

Narodna obramba.

✚ **Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Cerkljah na Dolenjskem** priredi v nedeljo 20. julija t. l. in ne kakor se je prvotno nameravalo, dne 6. julija veliko vrtno veselico. Sosedna društva v okolici prosimo, naj se blagovoljijo ozirati na ta dan. Natančnejši spored cele prireditve objavimo prihodnjič.

✚ **Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za jeseniško občino** ima svoj redni letni občni zbor v soboto, 28. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu »Triglav« na Jesenicah z običajnim dnevnim redom. Člani so bili vabljeni s posebnimi vabilii. Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, zboruje pol ure pozneje drugi občni zbor, ne glede na število članov.

✚ **Podružnica sv. Cirila in Metoda za Savo-Javornik vabi vse zavedne Slovence** na prireditev, ki se vrši dne 29. junija v prid otroškega vrtca na Savi. Torej na veselo svidenje pri Kavcu.

✚ **Prireditve Ciril-Metodove podružnice v Kranjski gori** 15. t. m. je prinesla za narodno obrambo 163 K 52 v. čistega dobička. Hvala gre pred vsem požrtvovalnim igralkam in igralcem. pa tudi marljivim prodajalkam in zavednim pevkom in pevcom. Igra kakor veselica ste bili dobro obiskani i od zavednih sosednih občin.

✚ **Moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Zagorju** ob Savi je sklenila, da priredi dne 6. julija Cirilovo nedeljo in sicer v zagorski, arziški in kotredeški občini s tem, da bodo naše požrtvovalne gospodične prodajale na cesti in po hišah cvetke. Vsak, komur je na srcu naša družba sv. Cirila in Metoda, naj se odzove vabilu, katerega je odbor razposlal. Za sedaj so samo še le gospodične vabljene na sestanek, ki se vrši dne 26. t. m. ob 5. popoldne v Sokolskem domu. Prosimo tudi gospe naj nam kolikor je mogoče veliko cvetlic podarijo, vsakovrstne cvetke, bodemo z največjo hvaležnostjo sprejeli. Na občinstvo tudi že danes apeliramo, da naj bode požrtvovalno pri nakupovanju cvetk; vsak vinar bode nam dobro došel. — Pokazimo, da poleg našega ogromnega narodnega davka nabereimo še nekaj za našo obrambno družbo, kateri denar se bode zgolj v plemenita šolska namena porabil. Ti slovenski delavci, si gotovo največkrat občutili v tujini, kako ti je bilo, ker si moral kot oče dati svoje otroke v šole tujega jezika. Zato pa vemo, da bodeš po svojih močeh dal mali dar domovini na altar. — Odbor.

Društvena naznanila.

✚ **Zanimiv muzej raznih karikatur iz zadnjega političnega življenja** se bode videl v nedeljo, 29. t. m. v Hribarjevem gaju pri veliki veselici, ki jo priredi »Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo«. Znano je, da se je ta veselica morala prenesti na nedeljo, ker je bilo na trnovsko žegnanje zelo slabo vreme. Samoobsebi je razumno, da ima društvo precej več stroškov, ker je bilo že marsikaj pripravljenega, zato bo vsak zaveden naprednjak tem rajši prišel v Hribarjev gaj, kjer se bo zabaval, obenem pa tudi pripomogel društvenemu knjižničnemu fondu; čisti dobiček je namreč namenjen za knjižnico.

✚ **Napredno gospodarsko in politično društvo za Šentpetrski in kolodvorski okraj** priredi v nedeljo, dne 29. junija t. l. veliko ljudsko veselico ali žegnanje na vrtu hotela Tratinak na Sv. Petra cesti. Sodelujejo salonski orkester Sokola I. in pevski zbor »Ljubljanski Zvon«. Spored: Pevski nastopi, promenadni koncert, Ples v šagri, razne zabave in prizori. Turška kavarna pod vodstvom Kofeti paše. Vrt bo krasno dekoriran. Cene pijači bodo navadne brez vsakega povšajanja. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin., otroci prosti. Ker je prireditve veselice namenjena za ustanovitev društvene knjižnice, ozir. čitalnice, se preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

✚ **»Skala«.** Prihodnji četrtek, dne 3. julija 1913 se vrši izredni občni zbor političnega društva »Skala« v klubovi sobi restavracije »Zlatorog«.

✚ **Pripravljeni odbor ženske skupine N. S. Z.** sklicuje za nedeljo, dne 29. t. m. ob polu treh popoldne v društvenih prostorih »Nar. dom« važni sestanek po § 2. glede ustanovitve ženske skupine v »Narodno socialni zvezi«. Vabimo vse prijateljice ženskega gibanja, da posetijo sestanek, ter vstopijo k skupini, da s tem pripomorejo k uspešnemu razvoju ženskega vprašanja.

✚ **Veseli športni pojav.** Tukajšnji športni klub »Ilirija« je po daljših pogajanjih sklenil z znamenitim prashkim športnim klubom »Slavijo« pogodbo, vsled katere se vrši v sredo 2. julija t. l. v Ljubljani nogometna tekma med prvimi moštvi »Slavije« in »Ilirije«. »Slavija« je eno najmočnejših nogometnih moštev na kontinentu, ki je že šestokrat porazilo razna angleška moštva. Sploh prednajo Čehi v nogometnem športu in kakor so nam bili učitelji glede telovadbe tako nam postanejo tudi v športu. Ta tekma je namreč propagatoričnega značaja in se hoče z njo pokazati, kako visoko so se v tem športu že povzpeli bratski nam Čehi. Zato bo gotovo to najznamenitejša športna prireditve, kolikor smo jih dosedaj videli v Ljubljani in kakor nih ne bomo zlepa in tako hitro pozneje. Občinstvo vsled tega že danes opozarjamo na to tekmo, ki obenem pomenja mejnik in zgodovinski dogodek za razvoj športnega gibanja med Slovenci.

✚ **Opozarja se vse one, ki imajo od »Bolniške blagajne pomočnikov deželne zadruge brivcev v Ljubljani« kaj za terjati, da svoje zahteve pismenim putem ponove v 8 dneh, to je do dne 2. julija t. l. Na novo sestavljeni odbor bode skušal v najkrajšem**

čas uvrščene zahteve poravnati in bolnišnično blagajno spraviti v red. Vse terjatve in druge dopise je nasloviti na g. Engelbert Franchettija, Sodna ulica 2, ki je prevzel začasno načelstvo.

Zadruga mesarjev in prekajevalcev v Ljubljani je imela v nedeljo dne 15. t. m. svoj redni letni občni zbor, ki se je vršil v mali dvorani Mestnega doma. Ker je dosedanjí mnogoletni načelnik odstopil od načelstva, je predsedoval njegov namestnik g. Ivan Zajc. Kot obrtni komisar je posloval g. dr. Berce. Načelnikom zadruge je bil med splošnim odobravanjem zopet izvoljen g. Jos. Kozar. Odbornikom je bil voljen g. Fr. Dolničar, namestnikom pa g. Janez Janežič ml. Po računskem in blagajniškem poročilu je imela zadruga v preteklem letu dohodkov 4204 K 01 v in stroškov 916 K 10 v. Naloženih je bilo za »fond vajencev« 95 K in za »fond pomočnikov« 30 K ter znašala torej čisto imetje koncem 1. 1912. 3162 K 91 v. Skupno premoženje zadruge z naloženimi fondi vred pa je znašalo koncem 1. 1912 5873 K 08 v. Med stavljenimi raznimi predlogi je poudarjal g. Jakob Jesih glede cestno - policijskega reda, da policija s brezprimerno strogostjo postopa špicijelo proti mesarjem. Ker pri tem zelo trpi mesarska obrt, se sklene napraviti primerne korake, da se ublažijo neznosne razmere. G. Fr. Lovše pripominja k tej točki, naj gospodarji posebno opozore svoje vajence in uslužbence na določila cestno - policijskega reda. G. Jakob Jesih opozarja na to, da članice zadruge opravljajo svojo obrt po večini brez poslovdnj in da tudi same oproščajo vajence, kar je nepostavno. Sklene se, da bo zadruga v takih slučajih postopala najstrožje. Isti graja tudi določbo, da mora vsako klati teleta ali prašiče v mestni klančnici ter jih potem zaklati in prodajati. Pri tem so priklajšani ljubljanski mesarji, ki morajo sicer plačevati visoke davke. Enako segraja tudi netočni ogled živine na kolodvoru, kjer mora gospodar za živino mnogokrat čakati dolge ure. V tem slučaju se sklene napraviti vlozo na c. kr. deželno vlado. Kavcije, ki se založijo pri uvozu telet na mitnici, zadržujejo točno poslovanje ter se sklene mestnemu magistratu predložiti prošnjo za odpravo težkoč. G. Janez Sirk priporoča napraviti prekuhovalnice (sterilizator) za ikrašto prašičje meso, da se vsaj deloma povrne škodo prodajalcu in kupcu. Tozadevno predlogo se izroči mestnemu magistratu. Po rešitvi nekaterih združnih zadev zaključí podnačelnik Iv. Zajc zborovanje.

Nevarno je obolet bivši deželni poslanec Anton Ulm, graščak na Klevežu pri Mokronogu. Pred 8. leti je bil v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji po kratkem primariju dr. DeFranceschiju srečno operiran na možganih. Ulm je bil do letos zdrav in je oskrboval svoje posestvo. Letos je jel tožiti o bolečinah v desni nogi in pojavili so se pri njem krčvi. Pretekli dnevi je dobil takšen živčni napad, da se je vse telo zvijalo v krčih. Mokronoški zdravnik dr. Čušar je na svetloval takojšnjo operacijo. Prepeljali so Ulma v sanatorij v Gorico, kjer ga je dr. DeFranceschij danes jutraj operiral. Operacija se je popolnoma posrečila in nadejati se je, da bo Ulm v kratkem popolnoma okreval.

Rnjževnost.

— **Poziv!** Pred 5 leti, ko je bila petindvajsetletnica mojega doktorata iz sanskrita in primerjajočega jezikoslovja, sem izdal na svoje stroške slovenski prevod najglasovitejše indijske gledališke igre »Sakuntale«. Do sedaj imam še 100 K zgube, ker se ni prodalo dovolj izvodov. Dasi mojega nemškega prevoda indijske igre »Parvatis Hochzeit«, ki je doživel splošno priznanje, nihče ni popilil niti v eni vrsti (»Durchaus fließend und formvollendet«) in dasi nemškim prelagateljem indijskih gledališnih iger nobeden pesnik ne popravlja sloga, sem jaz dal svoj prevod pred natisom v pregled g. dr. Medvedu v Mariboru, g. Funtku v Ljubljani in g. dvornemu svetniku Ternovcu v Trstu. Prepričan sem, da je slog lep. Pozivljam torej svoje rojake, v prvi vrsti svoje tovariše, potem gg. učitelje, da si blagovolijo naročiti iztise za svoje knjižnice potem pa vodstva raznih slovenskih naučnih zavodov, da me blagovolijo podpirati, da vendar enkrat pridem do svojih stroškov. Izvod velja 1 K 20 v; s pošto 10 v več. — Hoče pri Mariboru, 23. junija 1913. — Dr. Karel Glaser.

Izpred sodišča.

Vohunstvo na Avstrijskem. — **Ukradena strojna puška.** Pred porotnim sodiščem v Krakovu se je končala zanimiva obravnava proti ulanskemu podčastniku Rachwalu, ki je ukradel in prodal Rusiji celo strojno puško. Rachwal je obtožen tudi zaradi vohunstva v prid Rusiji. Rachwal je pri obravnavi priznal, da je bil res v zvezi z ruskim generalnim štabom in da je prodal Rusiji avstrijsko strojno puško. On pravi, da je izvršil vse to zaradi svoje žene, ki stanuje v Kijevu. Rachwal je bil obsojen na 5 let težke ječe.

Razne stvari.

* **Stavka na univerzi v Lvovu.** ki je izbruhnila, kakor smo že na drugem mestu poročali zaradi 3 varšavskih profesorjev, je končana. Med stavko se ni pripetilo nič drugega kot to, da so stavkujoči pobili okna na medicinskem oddelku.

* **Ponesrečen jezdec.** Sin tovarnarja za klobuke Veiderja v Pragi je padel tako nesrečno raz konja, da mu je stopil konj z zadnjim nogo na glavo in mu popolnoma zdrobil lobanjo. Obležal je na mestu mrtve.

* **Velik požar** je uničil, kakor poročajo iz Prage v Polički 18 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Izmed prebivalcev so se rešili vsi, pač pa je nekaj lahko poškodovanih. Pogorelo pa je veliko živine. Škoda je ogromna, kako je nastal ogenj še ni znano.

* **Verska blaznost.** V Benešavu blizu Ratibora je pobil s sekiro, kakor poročajo iz Berlina, tamonjši 50letni kmet Ludvik Dominik svojo ženo in 13letno hčerko. Ko je izvršil zločin, je pobegnil v cerkev in šel k spovedniku, kateremu je povedal, kaj je storil. Ta ga je ovadil in sodni predstojnik ga je dal zapreti. Ko so pripeljali nato Dominika na mesto zločina, se je vrgel ta na trupli svoje žene in hčerke in jih začel poljubljati. Kot vzrok zločina navaja Dominik nemoralno življenje svoje žene. Hčerko pa, pravi, je umoril zaradi tega, da bi ne postala tako pokvarjena kot je mati. Preiskava pa je dognala, da to ni res in da sta bili mati in hči dobri in pošteni ženski. Pač pa je gotovo, da je izvršil Dominik umora v verski blaznosti. Kot 22letni mož je namreč ubil s sekiro dva svoja otroka, češ, da jih hoče napraviti za angela.

* **Železniška nesreča pri Mostarju.** K tozadevni večeršnjemu poročilu se poroča dodatno, da se je posrečilo tekom večeršnjega in današnjega dneva popraviti za silo progostroj in 2 voza sta še vedno v Neretvi. Finančni prokurator dr. Jaroslav Husa, ki je obležal na mestu mrtve, se je vračal z Dubrovnika, kjer je imel uradne posle. Gospa Michel, ki je bila v istem vozu, je lahko poškodovana. Kurjač Bujin, ki si je zlomil obe roki in nogi, je ostal pri življenju še 10 minut. Vlakovodja adjunkt Hermanek je dobil, kakor se je dognalo, tudi težke poškodbe in so ga morali odpeljati v bolnišnico. Materijalna škoda znaša več 100 tisoč kron. Nesrečo je povzročila velika skala, ki se je utrgala na bregu nad progom in priletela pred stroj, ki jo je valil še par metrov naprej po tiru, jo nato odrinil, pri tem pa se nagnil na stran in prekučnil ter padel potegnivši s sabo 2 voza v Neretvo.

* **Obsodba moricev turškega velikega vezirja — izreden prizor na Bajazidovem trgu v Carigradu.** Sultan je potrdil obsodbo vojnega sodišča, s katero je bilo obsojenih 12 moricev velikega vezirja Mahmuda Šeiket paše na smrt na vešalih. Med temi je potrjena tudi smrtna obsodba Damada Salih paše in polkovnika Feada s posebnim sultanovim iradejem. 11 obtožencev pa je bilo obsojenih v odsotnosti na smrt. Med temi so princ Sabah Eddin, Šerif paša, bivši notranji minister Rešid beg, Kemal Midhat, podpolkovnik Zekki, Pertev Tefvik in Ismail. Obsodba prvih dvanajst obsojencev se je izvršila na Bajazidovem trgu pred vojnim ministrstvom in sicer na prostoru, na katerem je bil izvršen atentat na velikega vezirja. Ob 4. jutraj so pripeljali na trg vseh 12 obsojencev v spremstvu močnega oddelka vojaštva in stražništva. Tudi trg je bil obdan z močnim vojaškim kordonom. Izvršitev obsodbe je povzročila med prebivalstvom silno vznemirjenost in že zvečer so bili dostopni prostori Bajazidovega trga napolnjeni z gledalci. Tekom ene ure v navzočnosti obsojencev so postavili na vzvišenem odru 12 vešal. Ko so bile vse predpriprave gotove je poklical policijski ravnatelj imenoma vse obtožence in jih pozval, da stopijo na smrtni oder. Obsojenci, ki so bili civilno oblečeni in ogrnjeni z mrtvaško rjako, ter imeli na hrbtu zvezane roke so vstopili na oder po-

polnoma, mirni in brez vsakega odpora. Ko se jim je prebrala še enkrat smrtna obsodba, so zaklicali vsi obsojenci: »Živela pravica!« Stotnik Kiazim je zaklical: »Živela pravica, pogine naj tiranstvo, umreti moram, toda v deželi se bo vzdignilo na sto tisoče Kiazimov.« Vsi obsojenci so mu sicer jako mirni pritrjevali. Nato so jih vse na enkrat obesili. Vsi so se obnašali junaško in pri njih ni bilo opažati strahu. Ljudstvo je ostalo popolnoma mirno. Trupla so pustili viseti na vešalih več ur, nakar so jih sneli in odpeljali na pokopališče.

Telefonska in brzojavna poročila.

Razrešitev hrvaške krize.

Budimpešta, 25. junija. Semkaj je prispel bivši hrvaški ban dr. Tomašič in imel z ministrskim predsednikom grofom Tiszo dolgotrajno posvetovanje. Konferenca je veljala razrešitvi hrvaške krize.

Razkol v stranki prava.

Zagreb, 25. junija. Včeraj je imelo sejo vodstvo stranke prava za Hrvaško in Slavonijo, kjer imajo Frankovci večino. Vodstvo je vzelo na znanje resignacijo dr. Mile Starčevića in je mesto njega volilo v odbor dr. Prebega. V odboru se je dalo mesto tudi pravaškemu meščanskemu klubu in društvu starčevićanske trgovske mladine.

Francoski avijatik v Stokholmu.

Stokholm, 25. junija. Danes jutraj je prispel semkaj na svojem zrakoplovu znani francoski avijatik Brindejoud. Prispel je semkaj iz Revelja na Ruskem.

Dogodki na Balkanu.

Srbsko stališče glede petrogradske konference.

Belgrad, 25. junija. (Izvirno poročilo.) Z ozirom na vest avstrijskega korespondenčnega urada iz Sofije, češ, da je ruski poslanik Nekljudov carju Ferdinandu izjavil, naj še potrpi nekaj dni, ker je pričakovati, da se bo Srbija odločila ter priznala zavezniško pogodbo in sprejela razsodišče na temelju te pogodbe, priobčuje včerajšnja »Samouprava« tole obvestilo: »Ta vest je skovana v namenu, da napravi zmedo v javnosti, in v svrhu, da prikrije tisto stran, ki je na pragu, da odneha, ali pa zabrede v vojno. Vprašanje, da li velja pogodba v celoti ali ne, je ostalo nerešeno. To se bo rešilo ali **potom razsodišča, ali potom vojne.** Tretjega izhoda ni. Mi pristajemo na to, da car Nikolaj najprvo reši vprašanje o pogodbi. Bolgari pa so za svojo udeležbo na petrogradski konferenci stavili pogoji, da morajo preje izvedeti, da li bo car sodil samo na podlagi druge točke zavezniške pogodbe ali na širši podlagi. Med tem pa je dospel odgovor, da car ne želi sprejeti pogojev, marveč da zahteva, naj vsaka stranka razloži svoje zahteve in stališča, on pa bo potem sodil po svoji vesti. To pomenja, da je zavrnjena bolgarska zahteva, da se sodi samo na podlagi druge točke zavezniške pogodbe.

Srbska vlada vztraja na stališču svoje zadnje note, ki jo je izročila Bolgarski, in zahteva sestanek vseh štirih balkanskih ministrskih predsednikov v Petrogradu, v slučaju nesporazuma pa razsodišče na najširši podlagi o vseh spornih vprašanjih, ki se tičejo življenjskih interesov Srbije in katera so sporna med Bolgarsko in med ostalimi zaveznicami.

Ta izvajanja »Samouprave« se tolmačijo kot potrdilo verzije, da se Srbija na podlagi ruskih pojasnil udeleží petrogradske konference in sprejme razsodišče, a Bolgarska ima izbirati med vojno ali brezpogojnim, to je najširšim razsodiščem, odnosno sporazumom. Bolgarska je potemtakem stavljena pred neposredno odločitev o vsem tem.

Ako je Bolgarska z lansiranjem gornje vesti hotela zondirati sedanje stališče Srbije, izjavljajo politični krogi, da je sedaj izvedela za to stališče in da z napetostjo pričakuje nadaljne korake Bolgarije. Splošno se sodi, da se bo Bolgarska udeležila sestanka balkanskih ministr. predsednikov v Petrogradu in da bo brezpogojno sprejela tudi razsodišče.

Položaj na Balkanu.

Belgrad, 25. junija. Z avtoritativne strani izjavljajo, da bo ministrska kriza šele rešena, ko bo narodna skupščina, ki se sestane jutri, zavzela svoje stališče napram vsem prečim vprašanjem. V političnih krogih zatrijujejo, da so vesti, kakor da bi bila Srbija brezpogojno pristala za rusko razsodišče neresnične.

Res pa je, da je srbska vlada vse storila, da se izogne vojni, da pa bo Srbija na ministrskem sestanku vztrajala na svojem znanem stališču; na drugi strani pa izjavljajo, da bi Srbija ne pristala na rusko razsodišče, ako bi ne imela z ruske strani zagotovila, da se bodo pri razsodišču uvaževali vitalni interesi Srbije. — Vest, da dobi Srbija za svojo pomoč Bolgarom pred Odrinom odškodnino v okolici Veleasa in da dobi Bolgarska ozemlje v okolici Debra, se označuje za nesmiselno.

Jutrišnja seja narodne skupščine bo tajna. Ministrski predsednik Pasić bo v tej seji na drobno poročal o položaju. Ako narodna skupščina Pasićeve argumente prizna in odobri, ostane Pasić na krmilu, in se takoj odpravi na ministrski sestanek v Petrograd.

V tem slučaju pride tudi do demobilizacije srbske in bolgarske armade. — Kralj Peter je danes sprejel v avdienci razne ugledne politike in načelnike posameznih političnih strank. Vsi ti politiki in državniki zavzemajo stališče, da Srbija ne sme odnehati od svojih minimalnih zahtev, in da naj raje riskira vojno, kakor da bi se podvrgla hegemoniji Bolgarske.

Veliko pozornost vzbuja v javnosti članek »Tribune«, ki je kakor znano, v ozkih stikih z vodilnimi krogi, v katerem se zagovarja prijateljsko zblizanje med Srbijo in Avstro - Ogrsko.

Bolgarski listi proti Srbiji.

Sofija, 25. junija. Bolgarski listi vztrajajo na svojem neodjenljivem stališču nasproti Srbiji in priobčujejo ostre, semtertja vse meje dostojnosti presegajoče članke proti Srbiji in srbskemu narodu. »Mir« izjavlja, da se mora Srbija brezpogojno podvreči ruskemu razsodišču, sicer bo trpela vse posledice svoje provokacije. »Večerna pošta«, v kateri se trdi, da je podkupljena od neke tuje velesile, pa piše: »Pripravili smo se, da kakor sodniki obsodimo zločino Srbijo. Ako se le - ta pravočasno skesa svojega zločina, ji bomo morali velikodušno odpustiti.

Črnogorski ministrski predsednik v Beogradu.

Belgrad, 25. junija. Danes je iz Skoplja semkaj prispel črnogorski ministrski predsednik Vukotić. — Vukotić odpotuje skupno s Pasićem na sestanek balkanskih ministrskih predsednikov v Petrograd.

Albanske čete na grškem ozemlju.

Atene, 25. junija. Provizorična albanska vlada v Valoni je organizirala roparske čete, ki vpadajo na ozemlje, ki ga je zavzela grška armada.

Gospodarstvo.

— **Kranjska kmetijska družba** razglša: Eno najhujših nepravil v kmetijskem obratu je dandanes pomikanje delavnih sil, zato je vsako sredstvo dobrodošlo, ki kmetovalcu na cenen način pomaga hraniti z delom. Tako sredstvo je tudi **rigoliranje, oziroma rahljanje zemlje z razstreljevanjem** z novim razstreljivom »**dynamon L.**«, ki je zato posebno pripravno in izvrstno, ker je njegova raba lahka, brez nevarnosti in ceno. Dynamon se rabi za **rigoliranje zemlje v sadovnjakih in vinogradih, za napravu jam za sadno drevje, za napravu jarkov, za hitro in ceno iztreljenje štorov in korenin posekanega drevja iz zemlje itd.** Podpisani glavni odbor namerava prirediti še to leto **poučne tečaje za rahljanje zemlje** **potom razstreljevanja** in poziva vse družbene podružnice, ki se zanimajo za ta velevažni novi način obdelovanja zemlje, da takoj sporoče podpisnemu odboru, če žele za svoje ude imeti tak tečaj in če imajo za praktične poskuse pripravne objekte na razpolago. Vse stroške teh tečajev poravnava c. kr. kmetijska družba kranjska. Na podlagi došlih prijav bo podpisani glavni odbor določil kraje, kjer se morejo že letos vršiti ti tečaji. Izbrali se bodo kraji, kamor lahko pridejo kmetovalci iz obširnejšega okoliša, torej tudi iz okoliša dveh ali več podružnic.

Izjava. *)

Uredništvo »Zarje« se je drznilo v št. 611 izjaviti, da moji delavci delajo 15 ur na dan. Pozivljam uredništvo »Zarje«, da naj se potruži ter poišče delavca, kateri dela pri meni 15 ur na dan za navadni službeni čas, kateri je postavno predpisan, ali pa da se v obče dela po 15 ur na dan, ter ji bode takoj izplačal en tisoč kron. (2239)

Na sprednji strani pozivlja delavstvo, da naj gleda da nabere en tisočak za »Zarjo« do 4. julija t. l.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

ker je vam tako dobro znano, da delajo moji delavci po 15 ur na dan, se bode za lahkoto zaslužili tisoč kron za »Zarjo«. V slučaju, da pa ne bode mogli mi dokazati to, kar trdite, bode vas pa smatral za navadne obrekovalce.

Glede plače pa samo v toliko, da zasluži pri meni mlajši delavec, kateri še ni 16 let star, mesečno od 7—13 kron več, kakor se je svojedobno plačevalo vašemu nekdanjemu sodrugu Mraku, za njegovo duševno delo. Torej svinčnik v roke, ter prestejte in imeli boste zaslužek navadnega mojega delavca, ker se jaz sramujem javno povedati, kako boro je bil svojčas Mrak v Zagorju plačan.

Na vse drugo pa ne odgovarjam, ker takim ljudem, ki vedoma lažejo ni vredno in tudi ne častno odgovarjati.

Zagorje ob Savi, 24. roznika 1913.

IVAN TAUFER,
posestnik apnenic.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Alojzij Vernik v Ljubljani, 60 K, kot darilo članov kegljaške zveze »Edinost« o priliki izleta v Bohinj k izviru Savice dne 14. junija letos; Iv. Frolé, kontrolor Južne želez. iz St. Petra na Krau, 41 K, nabrali svatje ob priliki poroke gosp. Viktorja Lavrenčiča z gđc. Angelo Medica, oba iz St. Petra na Krašu in člana znanih notranjskih narodnih rodbin in Kat. Guštinaova iz Metlike, 3 K, zbrala vesela družba pri »Brusanu« za prelepno pesmico »Kvič - Kvač«. — Skupaj 104 K.

Ziveli nabiralci in darovalci!

Prečitane časopise v šentjakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollvege Seidlitz-praska«, ki je preiskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepljivo ter pospešilo na prebavljanje in sicer z rastočim vspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 2 33

Zlata svetinja
Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm.

Čistilo za zobe

Seydlin

Izdeluje
O. Seydl
Stritarjeva ulica 7.

Dobiva se
vse

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: **Seydlin**.

Teodor Kunc
Ljubljana,
Prešernova
ulica št. 5
I. nadstr.

Modni salon

Izdelovanje
najfinejših
angleških
kostumov,
paletotov,
franc. toalet itd.

STOLLWERCK
mlečne karamele
redilne — okusne
5 kosov — 10 vinarjev
Pristne le če
STOLLWERCK
na vsakem bonbonu!

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 25. junija 1913

Maloobsejni papirji.	Dinarci	Blagovna
4% majevna renta	82-45	82-65
4-2% srebrna renta	85-20	85-40
4% avstr. krona renta	82-95	83-15
4% ogr.	81- . .	81-20
4% kranjsko deželno posojilo	— . .	94-50
4% k. o. češke dež. banke	86- . .	87- . .

Srečke.	445- . .	457- . .
Srečke iz 1. 1860 %	660- . .	670- . .
„ 1864	281- . .	291- . .
„ 1864	280- . .	290- . .
„ 1864	250- . .	260- . .
„ 1864	231- . .	241- . .
„ 1864	475- . .	485- . .
„ 1864	476- . .	486- . .
„ 1864	63- . .	69- . .
„ 1864	54-25	58-25
„ 1864	29- . .	33- . .
„ 1864	24-50	28-50
„ 1864	230- . .	233- . .

Delnice.	413- . .	417- . .
Ljubljanske kreditne banke	619-25	620-25
Avstr. kreditnega zavoda	508-50	509-50
Dunajske bančne družbe	121-90	122-90
Južne železnice	707-60	708-60
Državne železnice	930-50	931-50
Alpine-Montani	338- . .	344- . .
Češke sladkorne družbe	262-50	263-75
Zivnostenske banke	— . .	— . .

Valute.	11-42	11-47
Cekini	118-10	118-30
Marke	95-85	96- . .
Franki	93-30	93-50
Libre	253- . .	253-75
Rubli	— . .	— . .

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
24.	2. pop.	736-5	23-8	sr. jzah.	del. jasno
„	9. zv.	735-7	16-7	sl. jzah.	jasno
25.	7. zj.	734-5	14-1	sl. sever	pol oblač.

Srednja včerašnja temperatura 17-2°, norm. 18-7°. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kron. 372

Albert Drgane, brivec in posredovalec za starine in posestva v Ljubljani, Franca Jožefa cesta št. 1

Edini pooblaščen posredovalec
za starine za vso deželo, preskrbi tudi cele zbirke, obenem pa tudi posreduje pri prodaji posestev. 2248

Stanovanje

Za novembrov termin iščemo stanovanja, obsegajočega najmanj 4 sobe z udobnimi pritliklinami, ne višje nego v I. nadstropju. Ponudbe s seznamkom posameznih prostorov in ceno, vstevši vodarino itd. pod „2222“ na uprav. »Slov. Nar.« do 20. julija. Na poznejše prijave in ponudbe brez cen se ne ozira.

Ker hočem prevzeti neko obrt, iščem

za gospodinjstvo

bolj priletno gospodično ali vdovo brez otrok, 2249

ki bi hotela tudi nekoliko v gotovini založiti ter voljna iti v Ameriko. — Več pismeno (rekond.) s sliko na naslov: „L. G. št. 1330“ poste restante Škedenj, Primorsko.

Nagrado dobi, kdor mi naznani zanesljivo osebo.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okropšuje lasišče, odetranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rešjeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubl. mostu. 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Št. 11932.

Razpis.

Za zgradbo železobetonskega mostu čez Čabranko

pri Čabru na 13.500 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale

potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen za posamezna proračunana dela naj se predlože

do 3. julija t. l. ob 11. dop. podpisanemu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe mostu pri Čabru“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu (Turjaški trg št. 4) v uradnih urah.

Od dežel. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 25. junija 1913.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 48

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Okusno delo in zmerne cene

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Kazensko-pravni red

z dne 23. maja 1873 št. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadeva-jočimi.

Trdo vezan 5 K 80 v., po pošti 5 K 80 v.

Naredna knjigarna v Ljubljani.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Išče se primeren lokal za trgovino

bolj v sredini mesta za avgust ali septem-ber. Želi se zadaj nekoliko dvorišča. — Po-nudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod šifro „Lokal 2250“. 2250

Iščem lokal

za trgovino z mešanim blagom ali tudi

prevzamem trgovino

v kakšnem prometnem kraju. Naslov

pove upravnishvo »Slov. Naroda«. 2241

Krave-mlekarice

5 do 6 letne, se kupijo. 2243

Ponudbe na upravnishvo »Slovenskega

Naroda« pod šifro „Ne breje“. 2243

J. Zamljen

čevlarski mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevlarska dela do najfi-

nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in

telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera

priposlan čevlji. 237

1995 Prva domača tovarna

omar za led

Simona Praprotnika

v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

Prevzemajo se vsa v

stavbno in pohištveno

: mizarstvo spadajoča :

dela, katera se točno

in po najnižjih cenah

izvršujejo.

Velika zaloga gostilniških okroglih miz.

Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Pozor letoviščarji!

Oddam za letošnje poletno sezilo šest novo moderne opremljenih

sob s kuhinjo

ali brez te. Vodovod v hiši. — Cena

ugodna. Ponudba na Fran Mlakarja,

trgovca v Lescah, Gorenjsko. 2203

Kdor potuje v Primorje,

naj obišče 845

Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč,

lift, kopeli, kavarna, restavracija z iz-

vrstno kuhinjo. Zmerne cene.

Edini slovenski hotel na Reki

Spoštovanjem Pero Trpinac.

Lovska dražba.

Dne 30. junija 1913 ob 9. dop. se bode 2247

pri c. kr. okr. glavarstvu v Ljubljani

na javni dražbi oddal

lov občine Studenec-Ig.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Iščem 2240
ribarskega podzakupnika.
Prodaj mreže, čoln in vse orodje.
Alojz Grilo, Krakovska ulica 29.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. 257
Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora.

Specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. Kette

Ljubljana, Franca Jožefa cesta 3.

Slamniki, klobuki, čepice, kravate, modno
perilo itd. itd.

Vse športne potrebščine za tenis, lov, turizmo in telovadbo.

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

Zabeležnik za l. 1914 je izšel.

Cena K 1-30 s poštnino 20 vin. več.
Založil Hinko Sax v Idriji.

Posojila

V vseh kreditnih zadevah, zlasti glede posojil def. nastavljenecv izvolite se pisмено obrniti na „Kreditno pisarno“ Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

Za frank. priložiti je 30 vinarjev v znamkah.

Jurist

s 1. drž. izpitom, večš slovenske in nemške stenografije. 2245

išče primerne službe.

Nastop 1. avgusta t. l. — Ponudbe na upravo „Sl. Nar.“ pod „Vestna moč 2245“.

Pozor! 2244 Pozor!
Radi opustitve trgovine se

čevlji

prodajajo 30% ceneje.

Zelo ugodna prilika za nakup!
Združeni čevljarji, Wolfova ul. 14.

Pristno brnsko blago

Spomladanska in poletna sezija 1913.

Kupon m 3-10 dolg 1 kupon 7 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
stane samo 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20—, dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamgarne, blago za damske obleke itd. razpošilja po trgovniških cenah :: kot solidna in poštena vrlo znana ::

Zaloga tvornice za sukno Siegel-Imhof v Brnu (Bruenn).

Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na trgovniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 517

Najboljša in najzdravejša

barva
za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kito, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebščine itd.

Klobuke in čepice
cilindre
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
pripoča
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodernejših slaničev. 24
Pristni Panams-slanički od 9 K do 50 K. 25

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 94
M. GELHAUS, oblastveno avtor. In zaprišeženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Po Najvišjem pooblaščenju Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva.

Izredna C. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija obsega 21.146 dobitek v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 K.

1911

Žrebanje bo javno na Dunaju 3. julija 1913. — Srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstr. 5, v loterijskih nabiralnicah, trafikah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni črteži za kupce srečk zastoj. — Srečke se pošljejo pošt. prosto.

Od c. kr. generalnega ravnanstva za državne loterije. (Oddelek za državne dobrodelne loterije).

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Pri demoliranju Naglasove hiše na Turjaškem trgu

je na prodaj vsakovrsten

stavbni material
strešna in zidna opeka, stavbni les, kamenje za nasipanje (šuta) itd. itd.

Povpraša se v pisarni

„Kranjske stavbinske družbe“ v Levstikovi ulici.

faff šivalni stroji
so priznано najboljši.

Pouk šivanja in vezenja na stroj brezplačen.

NOVOST: Najnovejši brzošivalni stroj za krojače, obrtnike, brez čolnička, do 3000 vbodljev v 1 minuti. Dobi se le pri

Ign. Vok specialna trgovina šivalnih strojev in koles Ljubljana, Sodna ulica šte. 7.

Desetletno jamstvo. — Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Ponudbeni razpis.

Krajni šolski svet v Borovnici odda ponudbenim potom dela in dobave pri razširjenju ljudskošolskega poslopja v Borovnici za štiri razrede in sicer:

1. Dninarska in zidarska dela.
2. Napravo železobetonskih stropov.
3. Kamnoseška dela.
4. Tesarska dela.
5. Kleparska in krovna dela.
6. Mizarska dela z okovanjem oken in vrat, ter dopolnitev šolske oprave.
7. Ključavničarska dela z dobavo železnih nosilcev in vezi.
8. Pleskarska dela.
9. Steklarska dela.
10. Slikarska dela.
11. Lončarska dela.
12. Inštalacijo vodovoda, stranišč in močilnika.
13. Dobavo okenskih zagrinjal.
14. Napravo strelovoda.

Vsa dela se oddajo ali skupno ali pa posamezno enemu, oziroma več podjetnikom. Z delom se bo moralo takoj po oddaji pričeti in stavbo še letos pod streho spraviti in definitivno pokriti. Ostala dela se bodo morala tako pravočasno dokončati, da se v novih šolskih prostorih lahko prične 15. septembra poučevati.

Vsi ponudbeni pripomočki, kakor so ponudbeni vzorci, izkazi posameznih del in dobav, splošni in posebni stavbni pogoji, se dobivajo, dokler so na razpolago, proti odškodnini lastnih stroškov, v navadnih uradnih urah v občinski pisarni v Borovnici, kjer so tudi stavbni načrti za upogled izloženi.

Ponudbe morajo biti po predpisanem vzorcu sestavljene, s kolkom za 1— K kolkovane in podpisane, ter se mora k njim priložiti dotični izkaz dela v katerem morajo biti ponujene enotne cene zapisane s številkami in besedami kakor tudi 5% vadij izračunan po skupni ponujeni svoti.

Tako opremljene ponudbe je oddati v zapečatenih kuvertih, ki nosijo nadpis: „Ponudba za prezidavo ljudske šole v Borovnici“ najpozneje

do 12. julija 1913 do 12. ure opoldan

v zgoraj navedeni pisarni v Borovnici.

Dne 12. julija 1913 ob 2 popoldan se bo vršila pri krajnem šolskem svetu v Borovnici ponudbena obravnava, katere se lahko vsak ponudnik udeleži. Založeni vadij bo v slučaju sprejetja ponudbe ostal kot varščina podjetnika za pravilno izpolnitev prevzetih dolžnosti.

Vadij v gotovini se ne bo sprejel, na pozneje došle ali pa drugače, kakor po predpisanih vzorcih sestavljene ponudbe se ne bo oziralo.

Delo oddajajoča oblast si pridržuje pravico, delo oddati tudi drugemu če tudi ne najnižjemu ponudniku.

Krajni šolski svet v Borovnici,
dne 15. junija 1913.

Franc Suhadolnik,
predsednik kraj. šolskega sveta.